

Ja

D66

Ja D66 Houten

Verkiezingsprogramma 2010 – 2014

Volgens mij

D66

INLEIDING

D66 Houten vertrouwt op de eigen kracht van mensen, praktische politieke standpunten en pragmatische oplossingen en daar zijn goede redenen voor te geven.

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van D66 Houten. Hier zijn onze kernwaarden, beelden, ideeën en wensen uitgewerkt op tal van beleidsvelden die van invloed zijn op het reilen en zeilen van onze gemeente, waarin iedereen zijn of haar plek heeft. In het verkiezingsprogramma komen de speerpunten van ons politiek denken aan de orde. Het is tevens een bron voor discussie binnen de praktijk van de partij en met onze omgeving.

In ons verkiezingsprogramma schetsen wij ons toekomstbeeld van Houten, anno 2020. Uitgangspunt voor D66 is: overheidsbesluiten moeten worden genomen op een niveau zo dicht mogelijk bij de burger (subsidiariteit). Door heldere verantwoording af te leggen door bestuurders op lokaal niveau blijkt de oorsprong van het besluit. Wij bespreken de kerngebieden van ons politiek kader, de noodzakelijke trendbreuken en de keuzen die moeten worden gemaakt om ons gedachtegoed te realiseren. Waarbij rekening is gehouden met de effecten van structurele bezuinigingen die ons voor de periode 2010-2014 te wachten staan. Hoe kunt u als kiezer weten wat D66 Houten met uw stem doet in Houten? De speerpunten van dit verkiezingsprogramma geven u daarop snel een antwoord. Zij vormen de leidraad voor de fractie in de komende raadsperiode.

We wensen de lezer veel inspiratie toe.

De Programmacommissie

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

Hans van Zijst: lijsttrekker D66 Houten	4
---	---

ONZE VIJF SOCIAAL-LIBERALE RICHTINGWIJZERS

De wereld draait door	6
Niks doe je alleen, de rest die je samen.....	7
Houten in 2020, een perspectief.....	7

KERNBELEIDSGEBIEDEN VAN D66 HOUTEN

Open bestuurscultuur	9
Financiën	10
Dienstbare overheid.....	12
Werk, participatie en integratie.....	13
Onderwijs en educatie	14
Gezondheid en welzijn	15
Bouwen, wonen en groen.....	16
Economie	19
Verkeer en vervoer.....	20
Kunst en cultuur.....	21
Duurzaamheid, natuur en milieu	22
Jeugd en gezin	23
Sport en recreatie	25
Openbare orde en veiligheid	26
Vrije tijd en uitgaan.....	27

ONZE SPEERPUNTEN GRV 2010

NAWOORD

Alexander Pechtold: fractieleider Tweede Kamer D66.....	31
---	----

VOORWOORD

**Hans van Zijst:
Daar zijn we weer! D66**

**Ik ben blij dat je dit
verkiezingsprogramma leest.
Dat jij de tijd en moeite neemt je
te verdiepen in de ambities,
plannen en ideeën van
D66 Houten.**

Het begint met eigen verantwoordelijkheid. Waar sta jij voor? Wat vind jij belangrijk? Waar word jij warm van? Wat kan jij doen aan de kwaliteit van jouw straat, jouw buurt, jouw Houten?

Het gaat verder met eigen ontwikkeling en eigen ambities. Wat wil jij bereiken? Waar wil jij over vijf jaar zijn? En over twintig jaar? Wat ga jij zelf doen om daar te komen? Het eindigt met solidariteit. Wat kan jij betekenen voor anderen? Wat verwacht jij van de maatschappij en wat geef jij er zelf voor terug? Als jij niet in staat bent om het allemaal zelf te regelen, wat mag jij dan verwachten van anderen?

Zie hier mijn beeld van verantwoord burgerschap. Van zelfontplooiing tot maatschappelijk vangnet is er sprake van een eigen verantwoordelijkheid bij ieder van ons. Naar onszelf toe en naar de burens, wijkgenoten of mede-Houtenaren. De sociaal-liberale gedachte van de vrije mens die verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven, maar in tegenspoed mag rekenen op de solidariteit van andere vrije mensen, is sinds 1996 de leidraad in mijn politieke loopbaan in Houten.

Daarom onderschrijf ik de vijf sociaal-liberale beginselen die ten grondslag liggen aan dit verkiezingsprogramma. Indien jij je hierin ook herkent en wars bent van de 'zesjescultuur' en de grijze middelmaat van alledag, lees dan vooral verder en vorm je een mening over onze voorstellen. *'Er is veel te doen!'* En dat hoeft ik gelukkig niet alleen te doen. Ik weet mij gesteund door collega's die samen met mij op de lijst staan en een enthousiaste achterban die vastberaden is de gemeenteraadsverkiezingen tot een groot succes te maken voor D66 Houten. Wij kijken uit naar je reactie. En naar je stem op 3 maart 2010. Over actuele onderwerpen kun je mijn blogs lezen op www.d66houten.nl

Veel leesplezier toegewenst!

Hans van Zijst
Lijsttrekker D66 Houten

Onze vijf sociaal-liberale richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

D66 Houten stelt de mens centraal: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig. Wij streven naar een democratische, duurzame en open Houtense samenleving, waarin individuele vrijheid even vanzelfsprekend is als sociale cohesie. SamenBEleven waarin Houtenaren verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf, mede-inwoners en hun omgeving; een samenleving waarin werken, wonen, persoonlijke ontwikkeling, huishouden, vrije tijd en zorg goed te combineren zijn.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

D66 Houten is vooruitstrevend en vernieuwend. Wij zetten ons actief in voor een Houtense samenleving, waarin Houtenaren samen vorm geven aan hun omgeving, hun straat, hun wijk, hun kleine kern. Een samenleving die respect heeft voor de wereld om ons heen, de natuur, het milieu, de kwaliteit van de gebouwde omgeving. Een samenleving die niet gebaseerd is op uitputting van schaarse voorraden en geen roofoverval pleegt op anderen, hier of elders in Nederland, Europa of de rest van de wereld.

Beloon prestatie en deel de welvaart

D66 Houten wil actief kansen voor de Houtenaar scheppen om zijn of haar kracht en talenten te benutten en kennis toe te passen. Wij streven naar economische zelfstandigheid en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk Houtenaren meedoen in het maatschappelijke en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor Houtenaren die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Denk en handel internationaal

Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij bedrijft D66 Houten een pragmatische en resultaatgerichte politiek vanuit haar idealen, zonder blauwdrukken of dogma's. Bestuurlijke besluitvorming moet toetsbaar en transparant zijn: een open bestuurscultuur. Nuchter en op basis van feiten.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze Houtense samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. D66 Houten wil burgers blijvend in staat stellen hun eigen mening te vormen en keuzen te maken; waar wenselijk in de vorm van een referendum. Wij hebben vertrouwen in de beslissingen die burgers nemen over wat hen aan het hart gaat en geven de ruimte om eigen initiatieven te nemen. Dat is ons democratisch perspectief.

De wereld draait door

Houten en haar inwoners staan midden in de samenleving. Onze bijna volgroeide gemeente heeft de afgelopen 25 jaar veel nieuwe inwoners gekregen die een belangrijk deel van hun tijd buiten Houten doorbrengen. In die periode is de samenleving veranderd. Behoud van de leefbaarheid, een groene omgeving en uitgebreide voorzieningen vragen aandacht.

De economische crisis zal druk zetten op de middelen die de komende jaren beschikbaar zijn voor wenselijke verbeteringen. Stevige ingrepen zullen nodig zijn. Hier ligt voor de komende jaren een taak voor het College van Burgemeester en Wethouders (B en W), de Raad en het ambtelijk apparaat. Zij zullen hun werk onder aanzienlijk slechtere financiële omstandigheden moeten gaan uitvoeren. Vele structurele bezuinigingen die in 2011 noodzakelijk zijn hebben aanzienlijke effecten voor de gemeente. Ook speelt dat achterstanden die hier en daar zijn opgelopen, niet snel ingelopen kunnen worden. Dit wordt mede veroorzaakt doordat door het huidige college positieve financiële ontwikkelingen zijn verwacht en al zijn ingecalculeerd en bestemd. Nu dat wordt gelogenstraft, worden het dus magere jaren.

Belangrijke uitdagingen van de 21ste eeuw zijn de klimaatverandering en de vraag naar olie die het aanbod ruimschoots overstijgt met als gevolg zeer forse prijsstijgingen binnen een termijn van tien jaar. Beide problemen kunnen mogelijk ook de sociale en economische stabiliteit in Houten op de proef stellen.

In Houten zal de leeftijdsopbouw in samenstelling veranderen. We worden ouder en er komen minder jongeren bij. Dat zal vragen om andersoortige voorzieningen in het kader van werken en wonen waar wij tijdig op voorbereid moeten zijn. Steeds meer Houtenaren leven niet meer in traditioneel gezinsverband. Het aantal inwoners dat alleen leeft, neemt toe, als gevolg van het overlijden van de partner en door echtscheidingen. Ook komen er meer ouderen zonder kinderen. Daarnaast is de diversiteit van onze Houtense samenleving een feit en zal eerder toe- dan afnemen, dus zal er veel aan samenlevingsopbouw moeten gebeuren.

Het is zo dat met het oog op de toekomst nu op sommige plekken de verkeerde woningen op de verkeerde plaatsen zijn of worden gebouwd. Na 2030 zal de vraag naar compacte en geclusterde woningen voor ouderen groot zijn. De bouw van véél eengezinswoningen is hierdoor niet noodzakelijk. Deze komen op termijn vrij, wanneer er voldoende voor senioren geschikte woningen gebouwd zijn tot 2030. Tot dat jaar is het van belang geclusterde starterswoningen te realiseren, zodat de verwachte toename van het aantal starters vanaf 2010 opgevangen kan worden.

De samenleving digitaliseert in toenemende mate. Door nieuwe technologieën kunnen veel activiteiten vanuit huis verricht worden. De directe woonwerkomgeving in Houten neemt hierdoor in belang toe.

De logica en houdbaarheid van de verzorgingsstaat staat op nationale schaal onder druk, en niet alleen financieel. Gebeurtenissen als onvrijwillige werkloosheid, ziekte en beperking worden als eigen lot en verantwoordelijkheid gezien. De verantwoordelijkheid voor het vormgeven van het eigen leven, de leefomgeving en het welslagen in de samenleving wordt in toenemende mate bij het individu gelegd. Ook in Houten is ieder mens zijn eigen project waaraan men zelf moet werken, door intellectuele ontplooiing, culturele vorming, sociale contacten en een fit lichaam.

Hoewel recentelijk de participatiegraad op de arbeidsmarkt vooral lijkt toe te nemen en van werknemers wordt gevraagd om langer door te werken, is de lange termijn trend er één waarin Houtenaren over een royale hoeveelheid vrije tijd kunnen beschikken. Gedurende het arbeidzame leven en na hun pensionering neemt de vrijetijdsbesteding een steeds

Ons Toekomstbeeld

Houtenaren zijn trots en tevreden om in Houten te wonen, want Houten is jong, hip, groot en klein tegelijk, gezellig, veilig en heeft nog de ruimte om te groeien. Houten heeft sterke en zelfbewuste bewoners. Zij nemen volop deel aan het maatschappelijk middenveld. Mondige burgers en duurzame organisaties werken goed samen, weten elkaar te vinden en dragen zo bij aan een positief imago van Houten.

belangrijkere plaats in het dagelijks leven in. Toerisme en recreatie, ook wel vrijetijdseconomie genoemd, worden een absolute topper waar cultuur, sport, wellness, vrijwilligerswerk en studie samenkomen.

Reizen met het openbaar vervoer is straks alles behalve vervelend. Het is een beleving met gepersonaliseerde informatie, entertainment, leren en werken. De grotere stations, zoals Utrecht Centraal, zijn omgevormd tot belevingscentra waar je inspiratie kunt opdoen; ook voor de Houtenaar.

In onze ogen liggen deze trends en ontwikkelingen, die wij bespeuren, niet altijd vast. Maar deze beknopte omgevingsanalyse geeft wel een aanzet tot discussie en roept actuele vraagstukken op die voeding geven om aan verdere programmatische verdieping en vernieuwing van het gedachtegoed van D66 Houten te werken.

Niks doe je alleen, de rest doe je samen

Vernieuwend? Ja. D66 Houten staat voor samenwerking met de regio, het is daarom belangrijk dat we samenwerken met buurgemeentes om (samen) visie te ontwikkelen over thema's als wonen, werken, infrastructuur, onderwijs, leefbaarheid, duurzaamheid en cultuur. Bij de onvermijdelijke aanpassing van de beschikbare financiële middelen en wezenlijke beslissingen staan wij voor een open benadering waarin de inwoners daadwerkelijk op tijd betrokken worden bij de te maken keuzen. Bij de prioriteitstelling in ons beleid bewaken wij ook de ruimte om te investeren in onze toekomst.

Houten in 2020, een perspectief

In 2020 is sociale samenhang een normale zaak geworden. Bewoners zélf zijn verantwoordelijk voor hun welzijn, krijgen hiervoor de ruimte en worden ondersteund door een open bestuurscultuur. De wijken en de drie kleine kernen vervullen een belangrijke rol in het vormen van nieuwe levensvatbare maatschappelijke verbanden. In de gehele gemeente is er een sfeer van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leefbaarheid, duurzaamheid en veiligheid. Actief burgerschap is te zien en te voelen. Houtenaren voelen zich niet alleen voor eigen welzijn verantwoordelijk, maar ook voor gezin, familie, buurt, kern of wijk en het publieke domein. Op deze wijze wordt een werkelijk open en sociale samenhang in de gemeente gewaarborgd, waarin iedereen zijn talenten kan ontplooiën. Bedrijven, kantoren en instellingen dragen meer dan nu hun steentje bij aan maatschappelijke doelen. De groep ouderen, maar bijvoorbeeld ook etnische groepen, nieuwkomers en ex-psychiatrische patiënten, zijn geïntegreerd in de samenleving, waarbij ruimte blijft voor een eigen identiteit. Alle inwoners krijgen de kans om volwaardig mee te doen omdat het College van B en W, de Raad en ambtelijk apparaat zich dienend naar hen opstellen en een 'ja'-cultuur onderstrepen. Een open bestuurscultuur die leeft en aantrekkelijk is voor iedereen binnen Houten, ook omdat politiek en ambtenarij aanspreekbaar zijn op hun prestaties.

Ondanks de voorbijgevoerde wereldwijde economische neergang is Houten een leefbare stad met relatief weinig overlast en verloedering. Er is een uitdagend sport- en sprankelend cultuurleven voor jong en oud, groene en ruime wijken met levensloopbestendige woningen en goede voorzieningen voor starters, ouderen en inwoners met een beperking. Houten-Noord, en dan vooral Noord-Oost, is weer toekomstbestendig. Energiebesparing, duurzaam bouwen en milieubewuste huishoudens zijn een gewone zaak geworden.

In 2020 zal een transformatie hebben plaatsgevonden naar een duurzame economische structuur, en een omslag in denken en handelen van burger, ondernemer en gemeente. We wonen dan in een Houten dat minder energie gebruikt, minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen en op grote schaal hernieuwbare energie gebruikt. Een verlaging van de CO₂ uitstoot loopt hieraan parallel. Ons voedsel wordt in toenemende mate uit het groene achterland van Houten aangevoerd.

Uw mening telt

SamenBEleven

In onze gemeente ligt het accent op de burgers in hun eigen straat, wijk, buurt of kleine kern; zij zijn meer bij elkaar betrokken.

Verenigingen, maatschappelijke organisaties en talloze vrijwilligers hebben mogelijkheden om hun rol hierbij te nemen.

Wij willen dat burgers al in de eerste fase van de plannen kunnen meedenken.

Ja

D66

Houten is een veerkrachtige stad die afval behandelt als grondstof voor nieuwe producten. De gemeentelijke organisatie zelf vervult daarbij een voorbeeldfunctie.

Er is een duidelijk geprofileerd lokaal onderwijsbeleid met een breed aanbod van onderwijsvormen binnen de stadsgrenzen. Brede scholen leveren maatwerk aan leerlingen met extra talenten of beperkingen. Uitval is geen optie meer en coachen van probleemleerlingen is de regel. Er is geen sprake van significante (taal)achterstand onder onze leerlingen en burgers inclusief immigranten.

Houten fungeert in 2020 als poort naar de Randstad én als poort naar het groene achterland: het Kromme Rijngebied en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Door actieve samenwerking binnen de regio op het gebied van werkgelegenheid, woningbouw en infrastructuur, zijn mobiliteit en arbeidsparticipatie sterk toegenomen. Het vitale buitengebied en de kleine kernen vormen een belangrijke landschappelijke kwaliteit van de gemeente. De land- en tuinbouw zijn verbreed met landschappelijke en maatschappelijke diensten waaronder vele recreatieve mogelijkheden of nieuwe bedrijfsactiviteiten.

Kortom, D66 Houten gaat voor een stad met een sociaal-liberaal gezicht, gericht op de toekomst. Een voorwaarts bewegende stad waarin werken en wonen wordt gecompenseerd met investeringen in duurzame voorzieningen, natuur, cultuur, sport en mobiliteit. Een woonstad, een cultuurstad, een onderwijsstad, een sportstad en een oudedagstad. Een stad met voor elk wat wils.

D66 Houten wil ruimte voor een veelzijdig en duurzaam Houten.

Kernbeleidsgebieden van D66 Houten

Om ons toekomstbeeld te realiseren moeten we echter hard aan de slag. D66 Houten maakt zich sterk in de komende raadsperiode om dit toekomstperspectief dichterbij te brengen. Daarvoor formuleren wij onze kerngebieden en prioriteiten van beleid, waarover we in het verkiezingsprogramma 2010-2014 uitspraken in de vorm van speerpunten doen. Wij gaan ervoor. Duurzaam! Ja D66.

D66 Houten staat voor een helder openbaar bestuur.

- Een bestuur dat luistert naar zijn burgers, communiceert en hen helpt als ze hulp nodig hebben.
- Een geloofwaardig bestuur, dat alleen regels stelt waar dat echt moet en ook kan.
- Een bestuur dat dan vervolgens ook bereid is de gestelde regels daadwerkelijk te handhaven. Omdat wij dat met elkaar zo besloten hebben.
- Het dagelijks bestuur van de gemeente ligt in handen van het College van burgemeester en maximaal vier wethouders.

Open bestuurscultuur

D66 Houten vernieuwend? Ja. Centraal in ons gedachtegoed staat de communicatie over en weer met burgers om maatschappelijke doelen te bereiken en de wens om Houtenaren zoveel mogelijk door participatie invloed te geven op hun eigen leefomgeving. Initiatieven van mondige burgers en marktpartijen verdienen aanmoediging.

Regels zijn er voor mensen. Niet andersom. Een vrije en gelijke toegang voor iedereen tot begrijpelijke informatie en argumentatie leert ons dat burgers en marktpartijen zich sneller herkennen in de zaken waar de politiek mee bezig is. D66 Houten rekent het tot haar taak het gemeentebestuur scherp te houden op die openheid.

In onze democratische bestuursvorm ligt het accent op openheid, pragmatisme en probleemgerichte aanpak. Daarbij worden politieke vraagstukken in zijn volledige maatschappelijke context benaderd en afgewogen waarbij alle argumenten en belangen worden meegenomen. Hiervoor bezitten de D66-fractieleden kennis van zaken en leggen zij verantwoording af ten aanzien van hun keuzen, standpunten en besluiten.

D66 Houten laat, waar mogelijk, andere partijen – de markt en het Rijk – doen waar ze beter in zijn of waar efficiencyvoordelen te behalen zijn en maakt hierover duidelijke en transparante afspraken.

De om partijpolitieke redenen ingevoerde uitbreiding van vier naar vijf wethouders heeft onnodig belastinggeld gekost. D66 Houten wil een slagvaardiger dagelijks bestuur van de gemeente, dus terug naar vier wethouders.

D66 Houten wil dat burgers op meer manieren dan alleen via de verkiezingen betrokken zijn bij de beslissingen die worden genomen. D66 wil dat Houtenaren zelf beslissingen kunnen nemen. Wij zijn voorstander van het invoeren van een door burgers aangevraagd 'raadgevend' referendum; van een 'correctief' referendum, waarbij een besluit van het College en/of de Raad tegen gehouden kan worden en van het volksinitiatief met een reële drempel, waardoor burgers zelf iets op de politieke agenda kunnen zetten. Ook van het door de politiek aangevraagd 'raadplegend' referendum is D66 een voorstander, dit biedt inwoners de mogelijkheid zich uit te spreken over alternatieve voorstellen. Overigens is voor dit laatste geen wettelijke basis nodig. Wij vinden dat partijen zich van tevoren moeten committeren aan de uitslag van een referendum.

D66 Houten is zich er terdege van bewust dat als gevolg van de economische recessie de financiële situatie in komende jaren onzeker is en de kans op tegenvallers reëel aanwezig is.

- Financiële lasten voor de burgers en bedrijven, waaronder de OZB, stijgen jaarlijks niet meer dan het inflatiepeil.
- Wij zijn voorstander van de handhaving van de programmabegroting waarin het standaard is geld te koppelen aan activiteiten en het scheiden van (jaarlijkse) operationele budgetten en investeringen.
- Hondenbelasting is voor het hondenbeleid.
- De gemeente zal de komende jaren geconfronteerd worden met verlaagde afdrachten van het Rijk. Dat betekent voor ons dat de gemeente de tering naar de nering zal moeten zetten.

Financiën

De gemeente zal de komende jaren geconfronteerd worden met verlaagde afdrachten van het Rijk. In plaats van belastingen te verhogen moet de gemeente de tering naar de nering zetten. Gezien de economische crisis is D66 Houten voor het maken van een verantwoorde afweging tussen belastingheffing en voorzieningenniveau. Indien de inkomsten uit het Rijksfonds teruglopen betekent dit voor ons dat wij niet aan de lasten voor de burger willen tornen en ervoor zorgen dat er geen tekorten ontstaan. Ons beleid om de financiële tegenvallers te overbruggen is er dus op gericht om de uitgaven ten goede van de burgers te laten komen. Zo nodig kiezen wij ervoor om investeringen tijdelijk te bevriezen, en de efficiëntie van het ambtelijk apparaat kritisch onder de loep te nemen. Daarom willen we een gedegen controle op de gemeentefinanciën om te bepalen of geld doelmatig en doelgericht wordt uitgegeven. De D66-fractie zal dan ook bij begroting en jaarrekening pleiten voor goede leesbaarheid in gewone mensentaal, heldere toelichtingen op cijfers en een vooruit- of terugblik op hoofdlijnen.

D66 Houten is realistisch, we kunnen niet alles meer realiseren zoals we dat enkele jaren geleden nog voor ogen hadden. Zouden wij op de oude voet doorgaan dan worden burgers te zwaar belast of trekken wij een te zware wissel op de toekomst. Ons beleid om de financiële tegenvallers te overbruggen is erop gericht om de uitgaven ten goede van de burgers te laten komen en, zo nodig, de investeringen maar voorlopig uit te stellen. Geen turbotonde aan De Koppeling in geval van een tekort aan inkomsten om de bijstand uit te keren.

Wij streven naar meer en slimmer gebruik van fondsen van andere overheden. Zo hechten wij belang aan Europa en weten dat Europa ons ook veel oplevert. Bij veel projecten bestaan mogelijkheden voor subsidiëring door de Europese Unie. Dit brengt Europa dichterbij en kan de gemeente geld schelen of extra mogelijkheden bieden. Datzelfde geldt overigens ook voor regionale vormen van samenwerking en innovatie over de landsgrenzen heen.

D66 Houten wil dat het gemeentelijk financieel beheer helder, sober, duurzaam en zakelijk blijft:

- helder: een sluitende (programma-)begroting die inzicht biedt en keuzen voorlegt aan de Raad en heldere verantwoording in een jaarrekening aflegt.
- sober: een efficiënt ambtelijk apparaat dat op basis van meetbare resultaten, gedane inspanningen en financiële handel en wandel afgerekend wordt; waar een zakelijke afweging tussen zelf doen op de kracht van eigen ambtenaren en uitbesteden aan (dure) externe adviseurs voorop staat; waar men kritisch is op subsidieverstrekking en de eigen formatie.
- duurzaam: ook in economisch minder voorspoedige tijden blijft er enige begrotingsruimte voor nieuw beleid en investering; reserves en voorzieningen worden op een verantwoord peil gehouden. Daarnaast wordt de burger niet met onnodig hoge lasten opgezadeld door risicovol gedrag of buitensporige uitgaven.
- zakelijk: altijd contractbeheersing bij gemeentelijke projecten; er komen geen kunstmatige bezuinigingen voor door posten op de begroting te schrappen en alsnog extra kosten bij de burgers neerleggen; het College en ambtelijk apparaat werken efficiënt door onder meer kansen van subsidies te pakken.

Voor D66 Houten hoeft de hondenbelasting niet te worden verhoogd. De Houtense hondenbelasting wordt als een doelbelasting geheven. Er komen voldoende middelen binnen die alle gemeentelijke kosten voor het hondenbeleid dekken inclusief het toezicht.

D66 Houten wil een dienstbare overheid.

- Een heldere en doorzichtige lokale overheid schept voor iedereen een duidelijk kader en een gelijk speelveld. Met daarbinnen alle ruimte om te leven, te werken, te wonen en te ondernemen op basis van eigen kracht.
- Wij willen een dorpsraad in alle drie de kleine kernen.

Dienstbare overheid

Vernieuwend? Ja. Wij zijn de vrijdenkers van de politiek. Verreikende democratie in Houten is ons doel. Zodat er ruimte en invloed voor de individuele burger en ondernemer komt. En niet alleen voor de mondige Houtenaar die het toevallig getroffen of goed voor elkaar heeft.

De gemeentelijke dienstverlening mag niet ontaarden in monopolie of dominantie, die ten koste gaat van de burger en daarmee uiteindelijk ten koste gaat van het duurzaam en harmonieus samenleven binnen onze gemeente. Dit geldt voor iedereen, jong en oud, arm en rijk, autochtoon en allochtoon, valide en mindervalide. Dat is een kwestie van beschaving.

D66 wil dat de gemeente een ondernemers- en burgerloket met bijbehorende accountmanagers voor een goede en eenduidige dienstverlening aan bedrijfsleven en burgers onderhoudt.

Bij een gemeente met binnenkort 50.000 inwoners kun je niet volstaan met beleid op 'dorpse' schaal. We willen een gemeentepolitiek die voorwaarden schept voor ontplooiing en ontwikkeling. Een overheidsapparaat dat niet remt met allerlei verordeningen, regeltjes en vergunningen. Om te vertrouwen op de eigen kracht van burgers en marktpartijen moeten zij op tijd over nuttige informatie kunnen beschikken om eigen keuzen te maken. D66 Houten wil ruimte aan de burgers en het bedrijfsleven bieden die zelf dagelijks met maatschappelijke of economische problemen te maken hebben. Bij hen liggen oplossingen. Dat vergt een andere vorm van communiceren. Transparantie en verantwoordingsplicht zijn hierbij essentieel. D66 Houten streeft naar vroegtijdige betrokkenheid van alle belanghebbenden bij het ontwikkelen van plannen en projecten en wil niet alleen terugvallen op wettelijke inspraakprocedures. Wij behandelen de burger en de marktpartijen als klant en communiceren als bestuurder en dienstverlener open en gericht.

Ook al gebeurt al veel op dit gebied D66 Houten wil een bescheiden overheid die zich voortdurend bewust is van zijn dienende taak en uitblinkt in '*klantvriendelijkheid*' en '*gevoel voor de gemeenschap*'. Zo krijgt de intensievere betrokkenheid van de inwoners van de kleine kernen bij de ontwikkelingen in hun eigen dorp langzamerhand vorm. Wat D66 Houten betreft te langzaam. Wij streven naar de ontwikkeling van dorpsraden in alle drie de kleine kernen. Omdat de ervaringen in Schalkwijk ons leerden dat het gemeentelijk apparaat zelf nog moet wennen aan de omslag in het denken over de betrokkenheid van burgers. De positieve ervaringen bij de ontwikkeling van het leefbaarheidplan waren zoek bij de ontwikkelingen van het Eiland van Schalkwijk. Vanuit de gemeenschap worden deze twee gezichten van de gemeente niet begrepen. En door D66 Houten ook niet. Want de gemeente is van ons, is er voor de Houtenaren.

D66 Houten is voor zelfregulering. Zo hoeven inwoners voor bepaalde verbouwingen van hun huis geen vergunning meer aan te vragen. Dit leidt tot aanzienlijke lastenverlichting en minder bureaucratie. De uitvoering van regels wordt beter gewaarborgd en ligt de verantwoordelijkheid daar waar hij hoort: bij de mensen zelf. Maar niet voor alle soorten verbouwingen, want de overheid verwacht dat er volgens de regels geopereerd wordt en doet steekproefcontrole. Verder geldt dat als de gemeente nalaat binnen de wettelijke termijnen de vergunning te weigeren of aanvullende vragen te stellen de vergunning geacht wordt te zijn verleend.

Werk, participatie en integratie

De laatste monitor van de GGD Midden-Nederland, najaar 2008, maakt duidelijk dat in Houten de meeste problemen worden ervaren met werk en baan, eigen ontwikkeling en ontplooiing en de combinatie werk en zorg. Dit vraagt om actie.

Beter! Ja D66 Houten. Want iedere inwoner heeft het vermogen en de kracht om te creëren en oplossingen te vinden. D66 Houten wil dat iedere Houtenaar een eerlijke en gelijke kans krijgt om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Dit is onze overtuiging. De kunst is deze krachten wakker te maken, te versterken en te ontwikkelen. Het is nodig om meer en gericht te investeren in de vorming van jongeren, de werkgelegenheid, het sociaal beleid en in de volwasseneneducatie. Ook wordt verwacht dat steeds meer mensen in aanmerking komen voor inkomensondersteuning, terwijl er een tekort is aan inkomsten om in de komende raadsperiode bijstandsuitkeringen te bekostigen. Wat D66 Houten betreft zijn hier bezuinigen niet aan de orde.

D66 wil voor iedereen kansen vergroten om volwaardig te participeren in de Houtense arbeidsmarkt en samenleving.

- **Ons streven is gelijke kansen en het mogelijk maken om je eigen lot te verbeteren.**
- **Zorgen dat iedereen op basis van eigen kracht gebruik kan maken van de mogelijkheden die in onze gemeente volop aanwezig zijn.**
- **Zorgen dat burgers niet aan de zijkant blijven staan.**
- **Zorgen dat ze niet leven in een 'grijs getekend' leven door veel beperkingen.**
- **Het Werkplein voor de Lekstroomregio is in 2010 operationeel.**
- **Wij bezuinigen niet op de inburgering van migranten in Houten.**

De voor re-integratie bestemde middelen zijn beperkt, dus de druk komt steeds meer op presteren te liggen. Jeugdwerkloosheid wordt bestreden door werkloze jongeren tot 27 jaar in plaats van een uitkering, een opleidingsplek aan te bieden, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven. Volgens D66 Houten zullen de inkomensvervangende voorzieningen (vooral de WW) gericht moeten zijn op het zo snel mogelijk terugkeren in het actieve werkende leven. In een arbeidsmarkt waarin krapte ontstaat, moet daarom meer nadruk komen te liggen op activeren. D66 Houten steunt onorthodoxe methoden die de werkloosheid onder 50+ werknemers en jongeren naar beneden brengt. D66 Houten wil dat de gemeente doorgaat met het re-integratieproject 'Vakwerk Houten' en het 'Jongerenloket' met als hoofddoel uitkeringsgerechtigden duurzaam aan het werk te krijgen. Ontwikkelpunten zijn onder andere aanpassingen in de interne organisatie, aandacht voor opvang van kinderen van deelnemers, het principe van 'één contactpersoon voor de cliënt' en verdere verbinding met andere beleidsterreinen zoals inburgering en volwasseneneducatie. Naast Regionaal Opleidings Centrum (ROC) Midden Nederland zet ook D66 Houten in op een geïntegreerde dienstverlening door nauwere samenwerking met UWV Werkbedrijf en het Centrum voor Werk en Inkomens (CWI), zodat in de toekomst wellicht nog meer werkzoekenden deel kunnen gaan nemen.

Hoewel Houten een relatief welvarende gemeente is blijken instanties geconfronteerd te worden met problemen van sociale en echte armoede. Van belang is daarbij dat er oplossingsgericht gewerkt kan worden. Om dat handelen te bevorderen, wil D66 Houten een structureel overleg tussen gemeente, kerken (Interkerkelijk Diaconaal Overlegorgaan IDO), Stichting Welzijns Ontwikkeling Houten (SWOH), voedselbank, kringloopwinkel en werkers in het veld. Daarbij hebben burgers een eigen verantwoordelijkheid. Het betekent voor D66 Houten dat mensen zelf actie moeten ondernemen en gemotiveerd zijn om uit de armoede te komen. Als mensen niet in staat zijn om de eigen verantwoordelijkheid te nemen, dan komen ze in aanmerking voor (langdurige) ondersteuning. D66 Houten vindt dat de gemeente Houten een ruimhartig minimabeleid sociale zaken heeft. Naast de basisuitkering (de bijstandsnorm) kent de gemeente een aantal extra faciliteiten (toeslagen), zoals verruiming van de langdurigheidtoeslag, verhoging van de gemeentelijke bijdrage in de kosten van de collectieve ziektekostenverzekering en een tegemoetkoming uit de eigen middelen op grond van de Regeling chronisch zieken, ouderen en gehandicapten.

Als gemeente moet je niet altijd het wiel zelf willen uitvinden. Wanneer een andere gemeente succesvol sociaal beleid heeft ontwikkeld wil D66 Houten in het kader van 'leren op de werkplek' ruimte maken voor een uitwisseling. Dit kan ook door samen met het CWI en buurgemeenten lokale en regionale projecten te organiseren. De jeugd verdient hier volgens D66 Houten extra aandacht, waarbij de praktische uitvoering van het Actieplan Bestrijding Jeugdwerkloosheid in regionaal verband onze prioriteit heeft.

Om instroom in de bijstand af te dammen onderstreept D66 Houten het belang van het project 'Bijstand naar Werk', waarbij alleenstaande ouders de doelgroep is. Op dit moment

is er wetgeving in behandeling die het mogelijk maakt dat uitkerende instanties (gemeente, UWV, SVB) meer mogelijkheden krijgen om de informatie die een uitkeringsgerechte geeft over zijn leefsituatie te checken. Dit kan onder meer via een huisbezoek, ook als er geen concreet vermoeden van fraude is. Een huisbezoek is een grote inbreuk op de privacy. Het is daarom voor D66 Houten niet meer dan redelijk dat de gemeente alleen dan controleert als er een gericht vermoeden van fraude bestaat.

De komst van nieuwe bedrijven naar Houten heeft nauwelijks geleid tot een verandering in de aard van de werkgelegenheid; er is een krap vacatureaanbod in de gemeente. Nog steeds domineren administratieve en kennisfuncties het arbeidsaanbod. D66 Houten blijft van mening dat bedrijven met meer aanbod voor lager- en beperkt geschoolden, naast meer nadruk op arbeidsintensieve arbeid (maakindustrie), een verbetering van de Houtense arbeidsbalans kan betekenen. Ondanks de beperkingen door de huidige kredietcrisis zou op afzienbare termijn de gemeente bij de invulling van resterende bedrijfsterreinen hieraan voorrang dienen te geven.

De professionalisering van de sociale dienst, maatwerk voor individuele gevallen en rechtszekerheid voor alle betrokkenen zijn verworvenheden die D66 Houten wil blijven koesteren. Zo willen wij een eigen gemeentelijk ondernemersloket waar ook zelfstandigen die door de economische neergang zijn aangewezen op het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) terecht kunnen. Inzet is zelfstandigen (zzp-ers) zo te helpen dat een BBZ-uitkering niet nodig is.

D66 Houten hecht een groot belang aan een goede inburgering van migranten in Houten. Een geslaagde inburgering, en vooral voldoende taalbeheersing, is immers een voorwaarde voor een goede integratie in en participatie aan de Nederlandse samenleving en meer specifiek in de gemeente Houten. Integratie en participatie zijn weer condities voor het bereiken van zelfredzaamheid en zelfstandigheid binnen onze samenleving en het voorkomen van marginalisering en isolement van deze nieuwkomers. De materiële middelen die de gemeente Houten beschikbaar stelt om het werk van Stichting Participatie en Integratie Nieuwkomers (SPIN) mogelijk te maken, worden wat ons betreft daarom voortgezet.

Onderwijs en educatie

En nu? Ja, D66. Wij geven iedereen de kans die opleiding te volgen die het best bij hem of haar past. Het liefst vanaf zo jong mogelijk tot zo oud als men maar wil. Uiteraard onder de gebruikelijke voorwaarden van nut en noodzaak en goede controle op effectieve en efficiënte inzet van de middelen. D66 Houten is tevreden over de diversiteit aan onderwijsaanbod in onze gemeente, zeker nu er meer mogelijkheden voor VMBO zijn bijgekomen. Daarbij zijn wij voorstander van brede scholen (buitenschoolse opvang, sport, muziekles, cultuur, huiswerkbegeleiding, zorg en welzijn) in de directe leefomgeving van de kinderen. Ook hebben alle scholen een gezond binnenklimaat.

Wij maken ons nog zorgen over de schoolvoorzieningen in Zuid-West, vooral over de uitbreiding van De Stek en over de afstand tussen basisscholen en sportvoorzieningen. D66 Houten zal zich inspannen om deze zorgen op korte termijn goed op te lossen.

Vernieuwend? Ja, D66 Houten is er voor om ruimhartig extra taalonderwijs aan te bieden voor de allerjongsten, onze peuters, die daar behoefte aan hebben. Ook faciliteren wij inclusieonderwijs zodat de verstandelijk en lichamelijk beperkten daarvan kunnen profiteren.

Op gemeentelijk niveau moet de ambitie van het College van B en W, de Raad en het ambtelijk apparaat beperkt zijn tot wat aantoonbaar mogelijk is. D66 Houten legt daarom de verantwoordelijkheid met betrekking tot controle en handhaving van verplichtingen bij zowel de aanbieder van onderwijs als de gebruiker ervan. Wij schrijven hierbij niets voor. De inhoudelijke invulling laten wij over aan de daartoe bevoegde instanties en de desbetreffende organisaties zelf. Wel willen wij dat kwaliteitsverschillen tussen scholen op

D66 Houten wil ontkoking van onderwijs- en welzijnsbeleid om integratie van onderwijs, cultuur en sport mogelijk te maken.

- Wij zijn voorstander van kwalitatief hoogwaardig onderwijs in de directe leefomgeving van kinderen.
- Wij willen iedere Houtense leerling de kans geven zich te ontplooiën tot een volwaardig deelnemer aan onze maatschappij.
- Wij maken geen onderscheid in afkomst, leeftijd of niveau van de leerling.
- D66 Houten maakt de keuze voor onderwijs op maat: de verdere uitrol van de brede school in de wijken. Dit betekent dat ook kinderen met een beperking en een indicatie voor het speciaal onderwijs betere kansen krijgen op de reguliere basisscholen in onze gemeente.
- Een meer proactieve rol van de gemeente vindt D66 Houten goed verdedigbaar.
- In een waterrijke gemeente moet zwemles verplicht worden voor alle scholieren.
- Een toegekend rugzakje moet voor 100% ten goede komen aan het kind met een beperking.

transparante wijze kenbaar zijn voor ouders en leerlingen en optimaliseren de concurrentieprikkels van beroepseer, trots en reputatie.

Onderwijs heeft een sociale en bindende functie binnen Houten zelf. Wij willen aan onze leerlingen dan ook niet alleen de mogelijkheid geven het door hen gekozen onderwijs binnen de eigen woonplaats te volgen maar wij willen hen ook de mogelijkheden geven binnen Houten de bij hun opleiding horende stages te volgen. Om dit te bereiken is D66 Houten erg ingenomen met de energie gestoken in het creëren van maatschappelijke stages en wil deze inspanning continueren.

Onderdeel van het zoeken naar optimalisering van het gebruik van sport- en welzijnsaccommodaties is het invoeren van een continuooster in samenwerking met de Houtense scholen en kindercentra. D66 Houten is hier voorstander van. Dit continuooster is een uitwerkingsconcept van de brede school en sluit aan bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijs. Bij de inrichting ervan wil D66 Houten ook extra budget ter beschikking stellen om het thema voeding te verankeren in het beleid en de uitvoering. Dit draagt bij aan het voorkomen van overgewicht bij kinderen.

D66 Houten maakt zich zorgen over de toekomst van de kwaliteit van onderwijs aan onze zorgleerlingen. Staatssecretaris Dijkzma wil de rugzakregeling voor kinderen met een beperking afschaffen. Afschaffing leidt tot willekeur, waarbij kinderen afhankelijk zijn van de middelen die een school voor zorg en ondersteuning wil inzetten. Wat D66 Houten betreft moeten ouders invloed kunnen hebben op de besteding van de middelen voor hun eigen kinderen. Ons standpunt is dat een toegekend rugzakje voor 100% ten goede moet komen aan het kind met een beperking.

D66 Houten wil dat in de gezondheidszorg de wensen van burgers serieus genomen worden.

- **Patiënten en hulpvraag staan voor D66 Houten centraal.**
- **De zorg van de gemeente voor haar bewoners strekt zich uit over drie gebieden: preventie, het voorkomen dat mensen in de zorg terechtkomen; care, het verzorgen van zieke mensen en cure, het behandelen van mensen met lichamelijke of geestelijke beperkingen.**
- **Ons uitgangspunt is dat alle inwoners zoveel mogelijk en zo lang mogelijk in hun eigen thuissituatie hun eigen beslissingen mogen en kunnen nemen.**
- **Terugdringen van overgewicht bij kinderen is voor ons belangrijk.**

Gezondheid en welzijn

Voor D66 Houten is het uitgangspunt dat alle inwoners zoveel mogelijk en zo lang mogelijk in hun eigen thuissituatie hun eigen beslissingen mogen en kunnen nemen. Het gaat dan ondermeer om inwoners met een lichamelijke, verstandelijke, psychische of sociale beperking en ouderen met ouderdomsgerelateerde klachten en ziekten. De inzet van D66 Houten is een gesloten keten te bieden van zorg- en welzijnsvoorzieningen, mantelzorg (ondersteuning) en vrijwilligerswerk. Waar nodig worden zij daarbij ondersteund door de kennis en kunde die de gemeente kan leveren.

D66 Houten wil de inwoners een veilige en gezonde omgeving bieden. Daarbij rekent zij op de kracht, inbreng en medewerking van de inwoners zelf. D66 Houten wil de inwoners de ruimte bieden zelf hun keuzen te bepalen. D66 Houten is erg ingenomen met de actieve rol die de Gehandicaptenraad in Houten speelt.

D66 Houten steunt de keuze voor de speerpunten zoals die in de nieuwe Kadernota Gezondheidsbeleid zijn aangegeven. Psychosociale problemen, gewichtsproblemen en overmatig drankgebruik zijn gezondheidsthema's die ook in Houten relevant zijn voor zowel jong als oud. Wat D66 Houten betreft heeft de gemeente een regierol om instanties bij elkaar te brengen.

D66 Houten koerst aan op een actieve benadering van de gemeente bijvoorbeeld door inzet van een ouderenadviseur. Daarbij verdient de huidige uitrol van beleid en activiteiten op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) prestatievelden - de WMO-nota 'Mee(r) doen in Houten 2008-2012' - en de pakketmaatregelen in de AWBZ continuering.

De groeiende groep ouderen in Houten vraagt onverminderd aandacht, onder meer vanwege de vereenzaming die juist in deze groep van belang is. Tijdig signaleren en eenzaamheid opsporen bevordert het welzijn en kan kostenreductie opleveren. Zo leven nu in Houten bijna 400 mensen met dementie en dit aantal stijgt naar verwachting naar meer dan 800 in 2030. Daarom is voor een toekomstbestendige hulp bij dementie de bijdrage vanuit de gemeente onmisbaar. De inzet van de ouderenwerker, de

huisbezoeken, het grote aanbod van de SWOH en andere organisaties en de belangrijke inzet van ouderen in allerhande vrijwilligersrollen in onze stad zijn noodzakelijk om deze doelgroep nog beter te bedienen. Hoewel ook hier ervoor gewaakt dient te worden dat vitale vormen van zorg niet te veel afhankelijk wordt van vrijwilligers.

D66 Houten wil de omgeving van kinderen en jongeren gezonder maken. Gezond eten levert een belangrijke bijdrage aan een gezond leven, net als voldoende beweging. Zo geeft D66 Houten prioriteit aan het aanstellen van een (parttime) schooldiëtist en omarmen wij de inzet van bijvoorbeeld het ZonMwprogramma 'Gezonde Slagkracht' door de gemeente om samen met lokale en regionale gezondheidspartners programma's op te zetten over alcohol, drugs, roken en overgewicht. Ook bij kinderdagverblijven en de voor- en naschoolse opvang kan de schooldiëtiste een rol spelen. De gemeente geeft hier het goede voorbeeld door haar eigen kantine gezond in te richten en dagelijkse beweging te stimuleren.

Wij zijn verheugd dat de gemeente de ruimte voor de realisatie van een hospitium biedt. Ook daarvoor geldt dat voor D66 Houten de eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid van inwoners centraal staat.

Vernieuwend? Ja. D66 Houten vindt dat marktwerking en schaalvergroting in de zorg aantoonbaar tot betere kwaliteit van zorg voor de inwoners moet leiden. Stimuleren van samenwerking tussen de zorgverleners binnen Houten, maar ook vanuit Houten met de zorgverleners in de regio, vindt D66 Houten van groot belang. Gegeven de omvang van Houten zal in de nabije toekomst steeds meer van die zorg ook daadwerkelijk vanuit Houten geleverd kunnen worden. Het is mede daarom aan te bevelen de nieuwe vormen van kleinschalige thuiszorg door professionals zonder noemenswaardige overhead te bevorderen en waar mogelijk prioriteit te geven. Op wat langere termijn vindt D66 dat de gemeente de toepassing van moderne IT-middelen moet stimuleren om zorgdiensten aan huis te brengen. Daarnaast zou vanuit de gemeente moeten worden gestimuleerd dat dergelijke voorzieningen via het pakket van de verzekeraar aan de inwoners van stad en kleine kernen wordt aangeboden.

Bouwen, wonen en groen

Houten heeft het afgelopen decennium een grote groei doorgemaakt. De groei voorbij 50.000 inwoners vraagt om een herziening van de ambities. Of je het wilt of niet, onze gemeenschap kun je niet meer als dorp beschouwen. We zijn een middelgrote gemeente die door zijn bijzondere geografie, dichtbij Utrecht, drie kleine kernen en een zeer groot oppervlak relatief hoge kosten heeft voor aantrekkelijke en kwalitatief hoogwaardige voorzieningen om burgers aan Houten te binden; daar staat tegenover dat relatief veel ruimte voor wonen, sport, recreatie en cultuur per inwoner beschikbaar is. Kansen en problemen die ver boven het niveau van een dorpse gemeenschap uitstijgen.

Na twee groeitaken vinden wij dat andere oplossingen moeten worden gezocht voor de woningbehoefte in onze regio. De groei is snel gegaan. Het is gewenst dat Houten de kans krijgt om zonder grootschalige bouwtaken als gemeenschap te groeien. Beperkte woningbouw op inbreidingslocaties zien wij nog als een mogelijkheid. D66 Houten bepleit een totale visie op Houten anno toekomst. En, in het bijzonder, aan een integrale, samenhangende visie op de openbare ruimte, de verkeersontsluiting en de groenstructuur.

D66 Houten vindt dat mogelijke veranderlocaties in Noord niet ten koste mogen gaan van de openbare verblijfsruimte en ruimtelijke kwaliteit. Ruwweg volbouwen van lege plekken is geen optie wat ons betreft. Daarbij wil D66 Houten de centrale groenzone en het manifestatieterrein aan de Keercamp vrijhouden van enige bebouwing en de oorspronkelijke openheid weer terug in dit parklandschap brengen. Waar het aantal benodigde scholen terugloopt wordt de mogelijkheid van samenvoeging onderzocht.

Het bouwen en de flexibiliteit van de inrichting dragen bij aan een duurzame stadsontwikkeling en geven alle generaties kansen op de woningmarkt. Zo sluit D66 Houten niet uit dat wij op sommige plaatsen met bouwen de hoogte in kunnen gaan. Ja waar dat kwalitatief qua woonomgeving en groenstructuur past mag er van D66 Houten hoger gebouwd worden dan de gebruikelijke 3 woonlagen. Daarbij is afwisseling voor ons belangrijk, dus geen woonblokken met monotone bouwhoogten en geen grote flatgebouwen. Met hoogbouw komen er meer woningen op kostbare vierkante meters.

De ombouw van leegstaande kantoorgebouwen naar (starters)woningen is technisch meestal zeer complex, en dus vrij kostbaar. Zonder een ingrijpende renovatie lenen kantoorruimten zich nauwelijks voor woonruimten. Enige terughoudendheid is op zijn plaats. D66 Houten ziet wel mogelijkheden om kavels die bedoeld zijn voor kantoren alsnog een woningbestemming te geven.

Voor ons is het hiërarchisch verkeerssysteem essentieel, waarbij de auto dieper in de woonwijken steeds minder autoriteit krijgt en de fietser/voetganger des te meer.

Voorzieningen moeten zo veel mogelijk op microniveau georganiseerd worden, zodat een wijk, buurt of kleine kern een plek wordt waar de Houtenaar zijn gehele levenscyclus - van geboorte tot dood - kan doorlopen. Onder de titel 'SamenBEleven' blijft D66 Houten de sociale cohesie in Houten agenderen. Wij zijn voor de voortzetting van proefprojecten met buurtgericht werk, en vragen vooral aandacht voor de demografische ontwikkelingen in Houten-Noord, en dan voornamelijk in Noord-Oost. Bij verdere uitrol van sociaal culturele voorzieningen trekken wij lering uit de ervaringen van de afgelopen jaren.

Na 'De Vuurtoren' in Zuid-Oost en 'Schoneveld' in Zuid-West is het nu tijd om de accommodaties in de beide noordelijke delen van Houten aan te pakken. D66 Houten is een warm voorstander van dergelijke centra in elk kwadrant van Houten. Kinderdagverblijf, naschoolse opvang, muziekonderwijs, cursussen voor iedereen, inloopavonden voor eenzamen, e.d. De huidige financiële situatie van Houten vergt enige terughoudendheid in investeringen, maar de noodzaak om verder te werken aan de opbouw van de Houtense samenleving is groot. Om te beginnen met een sociaal-cultureel centrum in Noord-Oost.

D66 Houten is in principe niet tegen een beperkte doorgroei van Houten, maar de meerwaarden - groen, ruimte, infrastructuur, zorgvriendelijke wijken, cultuur en sociale cohesie - moeten daarbij overeind blijven. Ook verstoort een eventuele inbreiding niet de huizenmarkt door een te klein aanbod aan huurwoningen in alle prijsklassen. Koopwoningen in voornamelijk de lagere prijsklasse moeten worden gebouwd om meer kansen te bieden aan nieuwe inwoners met een kleinere beurs, ouderen en kinderen van huidige inwoners. De Woongarantregeling van Viveste is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Wat D66 Houten betreft gaat in- en uitbreiding niet ten koste van leefbaarheid en gezondheid in en om Houten.

D66 Houten wil vernieuwen en hanteert daarbij consequent een aantal regels:

- Wij zijn voor een verantwoorde groei van het aantal woningen op daarvoor geschikte locaties binnen De Rondweg. De vraag naar nieuwbouwwoningen is sterk conjunctuurgevoelig, daarom dient de verhouding koop-huur aangepast te zijn aan de marktvrage, omdat D66 geen té grote financiële risico's wil lopen door te ambitieuze doelstellingen.
- Van alle nieuwbouw is 30% bestemd voor sociale huurwoningen. Voor mensen met een smalle beurs moeten er voldoende huurwoningen zijn. Studenten, ouderen en starters krijgen hierdoor betere kansen op een passende woning. Dit bevordert de doorstroming, want D66 Houten vindt dat de wachttijden voor nieuwe huurwoningen nu onacceptabel lang zijn.
- Meer diversiteit en duurzaamheid bij nieuwbouw op basis van leefstijlen: ieder mens is immers uniek; meer vrije kavels en meer mogelijkheden voor vormen van particulier opdrachtgeverschap. Meer combinatiepanden wonen-werken voor bijvoorbeeld zzp-ers. De projectbouw moet flexibeler en meer leeftijdbestendig worden: Speciale aandacht

D66 Houten pleit voor een verantwoorde afbouw van de stad.

- Wij willen geen nieuwe groeitaak.
- Wij willen dat burgers al in de eerste fase van de plannen rond de veranderlocaties Noord kunnen meedenken.
- Wij willen een betere afstemming van wonen, werken, winkelen waarbij de verkeersdruk afneemt.
- De kleine kernaanpak dient spoedig versterkt en levensvatbaar te worden.
- Onze doelgroepen zijn de starters op de woningmarkt, voor wie het moeilijk is om betaalbare woonruimte te vinden. De tweede groep betreft de jonge gezinnen of samenwonenden op zoek naar nieuwe woonruimte voor gezinsuitbreiding en de derde groep omvat de ouderen, die door de vergrijzing van de bevolking de komende decennia enorm in aantal zal groeien, ook in de drie kleine kernen.
- Het lijkt volmaakt overbodig het Plein opnieuw op de schop te nemen.
- Wij maken niet de fout het groen dat ligt in en tussen wijken zondermeer op te offeren aan de bouw van woningen.

voor langer zelfstandig wonen van ouderen, voor huisvesting van alleenstaanden en voor onze kinderen en starters.

- D66 Houten richt het woningbeleid op doorstroming. Wij zijn voor het omzetten van sociale woningbouw naar woningen voor middeninkomens. Dus als mensen hun huurwoning willen kopen, dan moeten daar mogelijkheden voor zijn. Wij streven immers naar economische zelfstandigheid.
- De wijk is het niveau waarop de functies wonen, werken en recreëren meer geïntegreerd moeten worden. Vooral voor opbouwwerk, school en sport moeten de voorzieningen zo fijnmazig als mogelijk zijn verdeeld, evenals van voldoende uitdagend en kwalitatief niveau.
- Voor de leefbaarheid in de wijken en speelmogelijkheid voor de kinderen is het nodig dat er kort bij huis veel groen blijft in en tussen wijken.
- Een goede voorziening voor de dagelijkse boodschappen is niet alleen een recht van ongedwongen treffen. De grootse aanpak van Winkelcentrum Het Rond heeft niet gebracht wat wij er van verwacht hadden. Waar wij drie jaar geleden vreesden voor de achterblijvende ondernemers in het noordelijke deel van het centrum, moeten we vandaag de dag constateren dat de uitbreiding op het terrein van De Spil nog niet de aantrekkingskracht heeft getoond die nodig is. We geven de hoogste prioriteit aan een winkelaanbod dat aansluit bij de behoefte van de Houtense consument.
- Groen is als kernwaarde belangrijk voor het imago van woonstad en kleinschalig toerisme. Zuinig op zijn dus, want groen is er voor de burger en de bezoeker. D66 Houten wil gebruiksgroen door verdere ontsluiting van de groene gordel, meer recreatie, meer ruimte voor privaat initiatief via buurtverbetering en groenonderhoud.
- Wij zijn voor het aan elkaar koppelen van samenleving en landbouw in de vorm van stadslandbouw door het inrichten van bijvoorbeeld schooltuinen en biologische kwekerijen.

Als het aan D66 Houten ligt gaan we duurzaam en energieneutraal wonen. Want alle maatregelen om de opwarming van de aarde, verkwistend grondstoffengebruik en energieverstopping te bestrijden moeten worden aangemoedigd. D66 Houten vindt dat je als burger best mag verwachten dat de gemeente uitdrukkelijk naar oplossingen zoekt. Een hogere energieprestatienorm per woning heeft onze voorkeur. Het is veel goedkoper om dit direct bij nieuwbouw te doen in plaats van achteraf aanpassen van bestaande woningen. Ja, duurzaam en toekomstbestendig wonen en leven zijn we verplicht aan komende generaties.

D66 Houten vindt dat de gemeente zich terughoudend moet opstellen en vooral globaal beleid moet ontwikkelen, waarbinnen de marktpartijen kunnen gaan/blijven investeren in de continuïteit van Het Plein als levendig hart van Houten. Het lijkt volmaakt overbodig Het Plein opnieuw op de schop te nemen; het is goed zoals het is. Er is sfeer en kwaliteit in alle opzichten. De huidige parkeerruimte op en rond Het Plein is toe aan een herinrichting. Zo vindt D66 Houten dat enkele parkeerplaatsen bij de muziekkoepeel moeten verdwijnen in ruil voor voldoende parkeerplaatsen in de directe omgeving van Het Plein. D66 Houten is voor een duidelijke inrichting van de linten als fiets- en wandelstraten met de auto als gast.

D66 Houten is voorstander van een speciaal beleid om de leefbaarheid en vitaliteit in de drie kleine kernen te waarborgen zolang het niet gebaseerd is op betutteling. Inwoners van kleine kernen wonen met veel plezier in hun dorpen. De kleine kernen en het buitengebied waarin ze liggen zijn om meerdere redenen van nut voor Houten als geheel. Zo hecht D66 Houten groot belang aan behoud en ontwikkeling als een wezenlijk alternatief voor mensen, die willen wonen in een meer open omgeving met een kleinschalige bebouwing en andere sociale structuur. Ze verrijken daarmee het totale woonaanbod. Het is dan wel noodzakelijk, dat de kleine kernen zelfstandig volwaardig kunnen functioneren.

Ook bij de woningbouw in de kleine kernen kiest D66 Houten voor de starters op de woningmarkt, de jonge gezinnen of samenwonenden op zoek naar nieuwe woonruimte voor gezinsuitbreiding en de ouderen.

Economie

D66 Houten onderkent de trend naar een 'ondernemende economie' die zich kenmerkt door flexibiliteit, slagvaardigheid, diversiteit, creativiteit en nieuwe vormen van verbindingen, netwerken en clusters. Het zijn de kleinere MKB-ondernemingen in Houten die economische meerwaarde creëren door innovatieve producten en diensten op nichemarkten te brengen en door nieuwe ideeën uit te proberen. De nieuwe concurrentieverhoudingen vergroten de behoefte aan experimenterende, risico nemende relatief kleine bedrijven in allerlei niches van industrie, handel, zakelijke dienstverlening en persoonlijke diensten. Ook verandert hierdoor de woon- en werkplek van onze ondernemers. In toenemende mate is de woonplaats ook de werkplek. Veel nieuwe bedrijven en nieuwe ondernemers zijn actief in ICT en zakelijke dienstverlening, waarvan bijna negentig procent aan huis begint en ongeveer tweederde zelfs na vijf jaar nog het bedrijf vanuit huis runt.

D66 Houten kiest daarom voor vernieuwing van de koers:

- De gemeente moet ambitie tonen door de vanouds regulerende en toetsende rol verder te vervangen door een investerende en regisserende rol.
- Het versterken van de kennisinfrastructuur door het delen, uitwisselen en verspreiden van kennis en ervaringen tussen gemeenten, en tussen gemeenten en hun kennispartners, is voor ons van essentieel belang.
- Het regelregime voor ondernemingen wordt verlicht.
- D66 Houten zoekt de regionale samenwerking, want concurrentie tussen buurgemeenten om bedrijven aan te trekken is niet slim, kost alleen maar overheidsgeld. Zo kan een samenwerking met kennisinstututen voor beide partijen voordeel opleveren: instututen verzorgen lessen op school, bieden stageplaatsen aan.
- Wij laten nieuwe plannen opstellen door bedrijfsleven en gemeente samen.
- Europa wil de meest innovatieve economie ter wereld zijn in 2020. Politiek is er veel aandacht, innovatieve bedrijven krijgen veel steun. Houten kan hiervan profiteren door faciliteiten beschikbaar te stellen voor bedrijven die gelinkt zijn aan bijvoorbeeld de Utrechtse Universiteit en zijn instututen.
- Zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) zijn een onmisbare schakel in de Houtense economie. Ze dragen bij aan werkgelegenheid en leefbaarheid. D66 Houten wil extra faciliteiten, meer aandacht en waar mogelijk meer voorkeur voor 'eigen' jonge of startende bedrijven: in het bijzonder voor eenmanszaken en in de creatieve sector, diensten en IT bedrijven.
- D66 Houten wil een te grote nadruk op alleen kantoorwerk voorkomen. Wij willen ook voldoende mogelijkheden voor de maakindustrie om een brede werkgelegenheid te kunnen garanderen voor alle soorten werknemers en tevens minder afhankelijk te worden van conjuncturele bewegingen.

D66 Houten vindt dat, vooral in het lokale economische beleid, onvoldoende oog is voor de potentiële ondernemers. Deze potentiële ondernemers zijn voor ons een belangrijke groep. Ongeveer 6% van de volwassenen (18 tot 65 jaar) geeft aan in de komende drie jaar een eigen onderneming te willen starten. Focus op de potentiële ondernemers door informatievoorziening en vereenvoudigen van regelgeving en financiering geeft een belangrijke impuls aan onze gemeentelijke economie.

Cafés en restaurants mogen zelf hun openingstijden bepalen. Op dit punt wil D66 Houten geen betutteling door de overheid. Wij zijn voorstanders van de liberalisering van de horecatijden. Zo wordt de uitvoering van regels beter gewaarborgd en ligt het toezicht daar waar hij hoort: een grotere verantwoordelijkheid voor horecaondernemers en klanten bij handhaving van regels en bestrijding van overlast. Wij vertrouwen op de eigen kracht van mensen en geven hen de ruimte om eigen initiatieven te nemen. Overigens zal dit ook leiden tot lastenverlichting bij de gemeente.

De verrommeling van het buitengebied is langzamerhand tot staan gebracht. D66 Houten beschouwt het boerenbedrijf als een economische bedrijfstak, die aan onvermijdelijke veranderingen onderhevig is. Echter, door de natuur als productiemiddel te gebruiken, zijn

D66 Houten streeft naar een gezamenlijke aanpak bij de financiële en daarop volgende economische crisis.

- Wij zetten in op een duurzame economie: gezonde, innovatieve bedrijven, een ruime diversiteit in werkgelegenheid, verbonden met de stad.
- Wij willen dat de gemeente ambitie toont door een investerende en regisserende rol.
- Wij willen dat de aandacht zich in belangrijke mate richt op starters en potentiële ondernemingen
- Geen bezwaar tegen uitbreiding van het aantal zondagen dat winkels open mogen zijn.
- Geen nieuwe bedrijfsterreinen, maar investeren in het revitaliseren van bedrijventerreinen in Noord met de nadruk op Doornkade.
- Wij zijn voorstanders van de liberalisering van de horecatijden.

landbouw en veeteelt van groot belang voor de instandhouding van het landschap rondom Houten. D66 Houten steunt daarnaast mogelijkheden voor aanvullende, nieuwe bedrijfsactiviteiten zoals zorgboerderij, fiets- en kanoverhuur, bed & breakfast en streekproductenwinkel. Daarnaast is voldoende kwalitatief groen om de stad van essentieel belang voor de recreërende inwoner en bezoeker. Boeren en natuurbeheerders moeten uitgedaagd worden recreatie meer als een kans dan een bedreiging te zien. Samen met algemeen landschapbeheer en de ontwikkeling van het Eiland van Schalkwijk kan in de komende jaren worden voortgebouwd aan een gebied dat zowel vanuit economisch als landschappelijk oogpunt kwaliteit heeft.

D66 Houten heeft geen bezwaar tegen uitbreiding van het aantal zondagen dat winkels open zijn. De huidige bepaling maakt het voor de gemeente mogelijk, indien gewenst, 12 zondagen per jaar winkels toestemming te geven om hun deuren te openen. D66 Houten wil dat de wet juist wordt verruimd, als de huidige regels niet bevredigend zijn. Het wel of niet benutten van de zondagen is echter een aangelegenheid van ondernemers, hun brancheorganisaties en consumenten. Honderdduizenden mensen doen in Nederland hun boodschappen op zondag, omdat ze bijvoorbeeld werken op zaterdag. Sommige mensen willen op zondag naar de kerk; anderen naar de bibliotheek; weer anderen naar de voetbalvereniging. Dat kan op dit moment allemaal en niemand heeft zo last van elkaar. De regels moeten worden aangepast aan deze mensen en niet andersom. Dat moeten we niet van bovenaf opleggen, geen betutteling door de overheid.

D66 Houten wil huidige bouwprojecten voor bedrijventerreinen volgens planning afbouwen. Maar wij willen niet meer landelijk gebied opofferen voor nieuwe bedrijventerreinen, ook niet een uitbreiding van bestaande terreinen, maar investeren in het revitaliseren van bedrijventerreinen in Noord: De Doornkade.

Verkeer en vervoer

We kiezen nadrukkelijk voor handhaving van het oorspronkelijke concept van De Rondweg en geven daarom hoge prioriteit aan het opnieuw dan wel beter invullen van die voorwaarden. Dat betekent daadwerkelijk realiseren van meer/betere aansluiting op de snelwegen en heldere inrichting van het verkeer in alle wijken achter de inprikkers. Wij zijn van oordeel, dat de mogelijkheden van De Rondweg onvoldoende kunnen worden benut door het ontbreken van een derde ontsluiting naar het rijkswegennet. Dat leidt tot ongewenste vertragingen en overlast. Een extra ontsluiting op het hoofdwegennet moet daarom worden gerealiseerd.

D66 Houten streeft een hoogwaardig, samenhangend en veilig net van vervoer over weg, water en spoor na. Het creëren van goede mogelijkheden van functioneel en hoogwaardig openbaar (bus)vervoer voor jong en oud staat daarbij voorop. Hierbij denken we ook aan een hogere frequentie van het treingebruik na de spoorverdubbeling, meer mogelijkheden voor lokaal openbaar vervoer en meer busverbindingen naar omliggende kleine kernen. Verder willen we dat scholieren veilig van en naar school, sport of andere voorzieningen kunnen gaan; wat ook geldt voor ouderen en overige burgers.

Ook in Houten neemt de spanning tussen ruimtelijke ontwikkelingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en veiligheid toe. De aanstaande vaststelling van de basisnetten spoor, weg en water voor vervoer gevaarlijke stoffen baart D66 Houten zorgen. Over welk vervoer kan plaatsvinden en welke consequenties dit voor Houten heeft roept vele vragen op, in het bijzonder, als de spoorroute door Houten onderdeel wordt van het basisnet spoor. D66 Houten wil dat de huidige risicoruimte of het veiligheidsplafond niet wordt overschreden, noch dat de geluidsoverlast van het spoor onacceptabel toeneemt.

Voor de continuïteit van Het Plein als levendig hart van Houten zou het autovrij worden de doodsteek zijn. De aanwezige detailhandel en horeca zijn sterk afhankelijk van de bereikbaarheid met de (vracht)auto. En overdag willen veel inwoners tijdens de openingstijden van de winkels hier kort parkeren. In verband met de verkeersveiligheid

D66 Houten wil een tandje erbij voor de mobiliteit.

- Wij zijn voor het snel realiseren van één extra ontsluiting op het hoofdwegennet.
- Goed openbaar vervoer voor jong en oud staat bij ons voorop.
- Wij zijn voor meer treingebruik, maar willen niet dat door het basisnet Spoor de veiligheid en de geluidsoverlast in onze gemeente onacceptabel toeneemt.
- Op De Rondweg geldt overal een maximum snelheid van 70 km/uur.
- Fijnmazig openbaar vervoer voor ouderen binnen onze gemeentegrenzen.
- Geen busstation aan De Slinger.

vindt D66 Houten dat enkele parkeerplaatsen bij de muziekkoepeel moeten verdwijnen in ruil voor voldoende parkeerplaatsen in de directe omgeving van Het Plein.

D66 Houten wil een goede mix; Houten is immers fietsstad. Met de komst van het fietstransferium zijn er voldoende fietsenstallingen in Houten. Voor D66 is het lange termijn ideaalbeeld een stad met goede doorstroming van het verkeer, ook het noodzakelijk autoverkeer. D66 Houten vindt dat de auto normaal onderdeel uitmaakt van het leven van bewoners en bedrijven. Ook de bezoeker die echt met de auto moet komen, moet dat kunnen doen (en betaalt het parkeertarief). Daarom wil D66 Houten geen openbare parkeerplaatsen inruilen voor meer fietsenstallingen.

D66 Houten vindt dat er een parkeerregeling in het centrum nodig is. Met de huidige blauwe zone en parkeergarages is er voldoende parkeerruimte. Dit parkeerbeleid blijkt een goed instrument om niet noodzakelijk autoverkeer te weren uit het centrum en zo de verkeersdoorstroming te verbeteren. Dat beleid moet worden doorgezet, maar wel met maatwerk voor een aantal knelpunten zoals voor langparkerende forensen uit de kleine kernen en Houten-Zuid. Op termijn zal de P+R bij Houten-Castellum voorzien in voldoende forensenparkeerplaatsen.

In sommige wijken is er te weinig parkeerruimte. Deels wordt dit veroorzaakt omdat bewoners auto's niet op de daarvoor bedoelde plekken op de eigen grond parkeren. Dat is ongewenst. Bij problemen is D66 Houten voor overleg met bewoners en maatwerk. Maar wij willen niet dat het inrichten van nieuwe parkeerplaatsen ten koste gaat van de groene ruimte in wijken.

Voor een goede doorstroming op De Rondweg is een gelijke snelheid gewenst. Volgens D66 Houten leent De Rondweg zich verkeerskundig voor gebruik op de maximaal toegestane snelheid van 70 kilometer per uur. Wat D66 Houten betreft leidt dit tot beter verkeersgedrag en vlottere verkeersafwikkeling naar de inprickers met minder vervuiling, minder geluidsoverlast en verhoging van de verkeersveiligheid. Zodra het bouwverkeer er niet meer is, worden huidige snelheidsbeperkingen aangepast. Met andere woorden een betere regeling van de verkeerslichten zodat er een groene golf ontstaat, en het zuidwestelijke deel van de Rondweg heeft geen 50 km/uur beperking meer.

D66 Houten wil maximaal ruimte bieden aan de creatieve sector.

- De Slinger wordt een groots cultuurplein.
- Het nieuwe theater biedt ruimte om zoveel mogelijk verzoeken van culturele organisaties te kunnen honoreren.
- Wij zijn voor de vestiging van een bibliotheek van de toekomst.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn een waardevol doel op zich en niet slechts een instrument voor het bereiken van andere doelen: het is één van de wezenskenmerken van de menselijke natuur. Een sterke culturele infrastructuur prikkelt de creativiteit en fantasie en heeft een meerwaarde voor onze gemeenschap en voor het imago van Houten. Daarnaast heeft een sterk kunst- en cultuurbeleid een bindend effect op de inwoners.

Vernieuwend? Ja. Wij pleiten voor de lokale ontwikkeling van culturele uitingen waarbij professionele instellingen als het theater, de kunsttentoonstellingen, de bibliotheek en Houtens Muziek Collectief (HMC) een bron- en aanjaagfunctie kunnen hebben. Lokale initiatieven worden daarbij door D66 Houten van harte ondersteund. De groeiende samenwerking tussen allerlei culturele organisaties in Houten en de rol die de gemeente daarbij speelt, onder meer door de inzet van een cultuurmakelaar, zijn daarvoor mede verantwoordelijk. Met de voorbereiding van een Centrum voor Kunstzinnige Vorming wordt een andere wens van D66 Houten op afzienbare termijn ingevuld.

Daarnaast dienen de bestaande culturele locaties in onze stad en in de kleine kernen te worden gehandhaafd en te worden uitgebreid. Houten neemt als buurgemeente van de stad Utrecht en binnen de regio een aparte plaats in en kan dit binnen het bestaande culturele beleid verder uitbreiden. D66 Houten wil hiervoor de ruimte en de betaalbare mogelijkheden bieden.

D66 Houten wil dat er een prachtig nieuw centrumdeel komt met alle functies die we daar gezamenlijk bedacht hebben. Wij maken van De Slinger een levendige omgeving, waar het overdag aantrekkelijk en veilig is voor scholieren en 's avonds aantrekkelijk en veilig voor cultuurliefhebbers. De Slinger is rijp voor een heel goede architectuur die minstens 30 jaar mee gaat.

D66 vindt dat als wij daadwerkelijk in een situatie van bezuinigingen terecht mochten komen, dan bestaan er voor ons op voorhand geen heilige huisjes. Hoezeer kunst en cultuur ons ook aan het hart gaat. Want wij kunnen het ons niet permitteren om kunst en cultuur hier te ontzien, omdat D66 Houten geen hogere lasten voor de burger wil.

D66 Houten geeft duurzaamheid prioriteit en streeft naar een gezond en schoner milieu.

- Wij leggen het probleem niet op andermans bordje, maar leveren ook binnen de gemeente een bijdrage aan de oplossing van energievoorziening, milieubelasting en klimaatverandering.
- Het gemeentelijk apparaat gebruikt 100% groene stroom en compenseert de CO₂ uitstoot van aardgas en fossiele brandstoffen.
- We willen dat de gemeente het streven van de provincie ondersteunt om te komen tot energieneutrale woningen en gebouwen.

Duurzaamheid, natuur en milieu

D66 Houten was de eerste partij die duurzaamheid op de politieke agenda zette. Het gaat hierbij om een goede balans tussen *'people, planet en profit'*, ofwel tussen maatschappelijke, ecologische en economische waarden. Het gaat om het veiligstellen van kansen, zowel economisch als sociaal, voor toekomstige generaties. Voor D66 Houten speelt eigen kracht, verantwoordelijkheid en innovatie hierin een grote rol. De politiek stimuleert en stelt kaders, maar zal zo min mogelijk dwingend voorschrijven. Goed toezicht is wel een essentiële overheidstaak.

D66 Houten staat voor een gemeente die als organisatie CO₂-neutraal (niet bijdragend aan het broeikaseffect) gaat werken. Het ambtelijk apparaat moet hier het voorbeeld geven, waarbij de investeringen op termijn worden terugverdiend. Deze doelstelling kan waarschijnlijk gehaald worden, maar niet in 2025. Een meer realistisch streefjaar zou zijn 2035. Er is simpelweg veel meer tijd nodig, omdat bijvoorbeeld dagelijks betere ideeën en kosteneffectievere technologieën worden ontwikkeld. Het is ons streven om samen met het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Houten een plan te maken waarmee de hele gemeente op zo kort mogelijke termijn klimaatneutraal gemaakt wordt.

Duurzaam? Ja. Daarbij wil D66 Houten:

- Inzet van decentraal duurzame energie systemen, waarin woningen, gebouwen, boerderijen en bedrijven zowel energieproducent als energiegebruiker zijn;
- Meer inzet van alternatieve en schone energie, zoals de inzet van collectieve warmtekrachtvoorzieningen en biomassa;
- Handhaving van de doelstelling om 11% van de energie die binnen de gemeentegrenzen wordt gebruikt duurzaam op te wekken, ook omdat aan het gebruik van fossiele brandstoffen grote nadelen zitten en er sprake is van afhankelijkheid van het buitenland;
- Vanaf 2011 een jaarlijks energiebesparing van 2%.
- In 2020 moet 20% van de energie van het gemeentelijk apparaat duurzaam zijn;
- Vanaf 2010 is er een gemeentelijke inkoop die voor 75% duurzaam is, terwijl dit in 2015 100% is;

- In 2035 is er een CO₂ uitstoot die met 30% verminderd is vergeleken met 1990;
- Voorop blijven lopen met het percentage gescheiden afval;
- Aanleg van LED-verlichting in de openbare ruimte alleen waar dit strikt noodzakelijk is in het kader van de veiligheid.

In ons milieubeleidplan zal extra prioriteit worden gegeven aan luchtkwaliteit, geluid- en lichthinder. Daarbij is van overlast door geluid en luchtverontreiniging binnen De Rondweg geen sprake, wel vereisen optredende geluid- en luchtproblemen langs De Rondweg en de verbindingsweg naar de snelweg de nodige aandacht.

Duurzame maatregelen, daar staat D66 Houten voor. Klimaatverandering tegen gaan met een revolutie in onze energievoorziening door kleinschalige gemeentelijke opwekking van zon- en windenergie maakt bijvoorbeeld een grootschalige nieuwe kerncentrale overbodig. Zo steunt D66 Houten het windmolenplan 'Goyerbrug', omdat deze windturbines een essentiële bijdrage leveren aan het behalen van de gemeentelijke doelstelling: 11% duurzame energie. Natuurlijk, stimuleren we ook het installeren van kleine windturbines (zogenaamde dakmolentjes of slagroomkloppers) door particulieren. Als het aan D66 ligt gaan we in Houten ook meer microwarmtektrachtkoppeling en zonnepanelen gebruiken.

In het kader van een klimaatneutraal beleid is D66 Houten geen voorstander van onnodige energieverpilling of CO₂-emissie. Maar wij willen geen betutteling door de lokale overheid, en zien af van een gemeentelijk verbod op terrasverwarming. De cafébaas of restauranthouder is verantwoordelijk voor zijn nering en klanten. Uit oogpunt van onnodige verkwisting van energie en de klimaatproblematiek zien wij veel liever dat 's winters voor andere oplossingen wordt gekozen, zoals serres en tenten. Bijkomend voordeel is dat dan ook de geluidsoverlast van het terras wordt bestreden. Op dit punt onderschatten wij de creativiteit van de sector niet met betrekking tot klantenservice en zorg voor het milieu.

Bij de ontwikkeling van nieuwe projecten, maar ook bij onderhoud van bestaande woon- en werkgebieden, moet de natuur een plaats houden. Natuur en landschap zijn onderdeel van onze primaire levensbehoefte. Binnen de thema's achterstandsproblematiek, bouwen en wonen en economie hierboven is het uitgangspunt van duurzaamheid al verwerkt. Wij beperken ons hier tot duurzaamheid in relatie tot het natuurlijk milieu: het Eiland van Schalkwijk, het Kromme Rijngebied en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De bestaande natuurgebieden rondom Houten worden blijvend beschermd en beheerd.

Het buitengebied vormt de groene long van de gemeente Houten, heeft belangrijke recreatieve en toeristische waarden en dient daartoe actief ingericht en ontsloten te worden. De boer moet kunnen functioneren als boer en/of landschapsbeheerder. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) is een parel in ons buitengebied. D66 Houten is blij met de plannen voor de NHW en vindt dat Houten de haar toebedeelde 'enveloppe' optimaal moet uitvoeren. Voorkomen moet worden dat overhaaste beslissingen onherstelbare schade aan de natuurlijke samenhang van dit verdedigingswerk veroorzaakt.

Jeugd en gezin

Ouders zijn primair verantwoordelijk, de overheid grijpt in als het écht nodig is. Daarom is het goed zicht te hebben van welke vorm van overlast of criminaliteit in onze gemeente sprake is, voordat allerlei maatregelen worden genomen. Soms is alleen sprake van rondhangende jeugd waar omwonenden last van ervaren. Dat vraagt een goed gesprek, vaak ook tussen ouderen en jongeren. Soms gaat het om het beter afstemmen van bestaande voorzieningen. In andere gevallen is gerichte samenwerking met bijvoorbeeld Enter en sportverenigingen nodig of met scholen en niet in de laatste plaats met ouders.

Bij ernstiger vormen van overlast of criminaliteit is samenwerking tussen politie, jeugdzorg, leerplicht en anderen nodig en een goed afgestemde individuele of

D66 Houten vindt het contraproductief en ongewenst de jeugd al te ongenueanceerd te behandelen als een 'probleem', dat met steeds meer repressieve middelen moet worden bestreden.

- De vitaliteit van Houten wordt in belangrijke mate bepaald door de jeugd, de dragers van onze toekomst.
- Wij kiezen voor een positief beleid, dat de nadruk legt op de kracht van hun inbreng en de ontwikkeling van de kwaliteiten van alle jongeren, individueel en collectief.
- Wij willen alle denkbare middelen aanbieden die een dergelijke ontwikkeling bevorderen en positieve beïnvloeding door intensieve communicatie en begeleiding.
- Voor de hulpverlening bij gezinsproblemen is er voldoende geld.

groepsgerichte benadering. Dat vraagt regie van de gemeente. Hierbij wil D66 Houten dat er met scholen een veiligheidsconvenant wordt gemaakt met afspraken over: beperken alcoholgebruik, actief doen van aangifte als er strafbare feiten worden geconstateerd, actieve doorverwijzing naar hulpverlening. In de veiligheidsconvenanten wil D66 Houten dat ook de aanpak van schooluitval en spijbelgedrag en leerplichthandhaving wordt vastgelegd.

D66 Houten is voor versnelde screeningen om in de eigen gemeente extra capaciteit vrij te kunnen maken voor de kinderen die de meeste risico's lopen. En gaan voor effectief bewezen interventies op de terreinen opvoedondersteuning en aanpak overgewicht.

Wij agenderen duurzaamheid en milieueducatie als een even 'vanzelfsprekend' onderdeel van lesprogramma's op school als bijvoorbeeld sport en cultuur.

Met de invoering van het basismodel Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt een eerste stap gezet in het realiseren van de Houtense visie op het CJG. Het CJG moet uiteindelijk in staat zijn om een zeer brede en diverse doelgroep te bedienen. De gemeente heeft in haar visie ook vastgesteld welke functies het CJG moet omvatten. Definitieve besluitvorming hierover zal door het nieuwe College van B en W en de nieuwe Raad plaatsvinden.

Voor D66 Houten zijn hier de standpunten dat:

- Houd kinderen in beeld door het kind te volgen niet door star de structuur van het CJG voor deze leeftijdsgroep aan te wenden (maatwerk);
- Leeftijdsovergangen van 12 jaar en 16 jaar zijn cruciaal;
- Blijf kritisch bij kinddossier en verwijzindex op het naleven van privacy waarborgen. Verwijder conform op afgesproken tijdstippen informatie om stigmatisering te voorkomen;
- Voorkom dat CJG een bureaucratische laag wordt. Stel criteria op waar dit CJG aan moet voldoen en doe een nulmeting, waarbij na evaluatie duidelijk moet zijn wat de jongere hiermee opschiet;
- Zorg als gemeente dat de jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg zò samenwerken dat de jongere dit merkt door snellere verwijzing, antwoord op vragen en een adequaat aanbod;
- Zorg zoveel mogelijk lokaal aanbieden wil ook zeggen dat dit centrum een voorpostfunctie vervult voor bureau Jeugdzorg;
- Verwijzindex biedt naast signaleren ook mogelijkheden tot vereenvoudiging van overlegstructuren;
- Investeer in pedagogische- en adviesvaardigheden van personeel bij instellingen.

De Tweede Kamer werkt momenteel aan een nieuwe wet waarin de eerste stappen worden gezet naar leeftijdsverhoging om alcohol te kopen, van 16 naar 18 jaar. Het optrekken van de leeftijdsgrens naar 18 is symboolwetgeving. D66 gaat hierin niet mee, omdat een gerichte aanpak van probleemgroepen veel effectiever is. Om overmatig alcoholgebruik tegen te gaan moet het verkoopverbod aan jongeren onder de 16 jaar strenger gehandhaafd worden; de overheidscontrole van dit verbod is al lastig genoeg. Jongeren van die leeftijd zijn immers in de groei en drankgebruik is bij hen extra schadelijk. Niet alleen verkopers van alcohol, maar ook ouders en kinderen moeten hiervoor wettelijk aansprakelijk worden. Wat D66 Houten betreft moet er meer voorlichting en dergelijke komen over de gevolgen van overmatig alcoholgebruik.

Voor de aanpak van gezinsproblemen is er geen reden om als gemeente meer geld uit te trekken. D66 Houten vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Zo zijn zij zelf verantwoordelijk om problemen op te lossen. Voor Houtenaren die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Via SWOH en andere organisaties wordt adequate hulp geboden voor diegenen die dat nodig hebben. D66 vindt niet dat de gemeente een rol heeft om zondermeer in te grijpen bij problemen achter de voordeur. Wij zijn hier zeer terughoudend. In uitzonderlijke situaties, zoals een crisisindicatie bij psychiatrische patiënten, kan er reden zijn om hiervan af te wijken.

Sport en recreatie

D66 Houten houdt rekening met maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, vrijwilligersbeleid, veranderende vraag op sportgebied en de relatie met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) met sport als middel tot preventie en participatie. Wij stimuleren het sporten, ongeacht leeftijd of functiebeperking. Er is in Houten veel geïnvesteerd in sportvoorzieningen, maar door de snelle groei is er de komende jaren een derde (extra) voorzieningengebied nodig. In deze locatie, Meerpaal-Zuid, komen wat D66 Houten betreft alleen sporten en andere voorzieningen die functioneel met elkaar verenigbaar zijn. Daarbij bevordert D66 Houten dat ook bestaande accommodaties zo efficiënt mogelijk worden gebruikt en worden ingezet voor andere dan alleen sportactiviteiten, daarbij stimuleert D66 Houten een 'continuïteit' met extra culturele- en sportactiviteiten.

Samen met de sportverenigingen willen we de ondersteuning van sportvrijwilligers verbeteren en ook sportstimuleringsactiviteiten ontwikkelen via de stimuleringsmaatregel Buurt, Onderwijs en Sport, de zogenaamde BOS-impuls.

De sleutel voor verandering ligt bij de inwoners zelf. Investeren in een actieve leefstijl loont, ook voor het gevecht tegen overgewicht. Uit de gezondheidsenquête najaar 2008 van de GGD Midden-Nederland blijkt dat meer dan één derde van de Houtense respondenten last heeft van overgewicht, waarvan 5% obesitas. Bijna de helft van de volwassen mannen in onze gemeente voldoet niet aan de landelijke beweegnorm. Dit is hoger dan het regionaal gemiddelde. D66 Houten wil dat de gemeentelijke sportnota 2008-2015 deze laatste groep als een directe doelgroep behandelt. Onvoldoende bewegen leidt immers ook tot medische kosten

Wij geven topsport en breedtesport een plek, maar ook de ongeorganiseerde sport krijgt van ons de ruimte. Wij doen dit mét jongeren en ouderen. Wij maken het gemakkelijker de weg naar het 'aangepast sporten' te vinden. Aangepast sporten is er voor iedereen met een beperking.

Het jeugdbeleid heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. Daarbij werd relatief veel aandacht besteed aan de beperkte groep jongeren die door hun gedrag anderen tot last zijn. Wat D66 Houten betreft mag het aantal speeltoestellen in de openbare ruimte verder worden vergroot, en kunnen er nog wel wat voetbalkooien bij. Dit wel in overleg met de omwonenden.

D66 Houten vindt dat sportkantines het wel of niet schenken van alcohol zelf moeten uitmaken. Het gelag is een noodzakelijke bron van inkomsten. D66 Houten vindt dat de bestuurders van sportverenigingen verantwoordelijk zijn om alcoholmisbruik te voorkomen. En natuurlijk hebben de sporters een eigen verantwoordelijkheid in het gebruik van alcohol. Het verbod op alcoholgebruik onder 16 dient ook in de sportkantines streng te worden gehandhaafd. Trouwens de meeste jongeren hebben geen problemen, en sporten is vooral erg leuk.

Toerisme en recreatie zijn een groeiende bedrijfstak. Houten heeft een prachtig buitengebied met mogelijkheden voor natuurbeleving en recreatie. Het huidige landschapsbeleidsplan is een goed kader om natuur en landschap te verbeteren. Maar er liggen nog kansen die we willen benutten. D66 Houten is van mening, dat er een dringend tekort is aan recreatieve voorzieningen voor de eigen burgers en voor toeristen. Zo verlaat Defensie de laatste forten waaronder Honswijk. D66 Houten wil dat de herontwikkeling van de Hollandse Waterlinie vooral gericht is op educatieve recreatie, zoals aandacht voor natuureducatie en cultuurhistorie. Daarbij is ons uitgangspunt zelfredzaamheid voor de ondernemer en een breed en afwisselend aanbod voor de recreant. Zo ondersteunen wij de versterking van de landbouw door verbreding met landschappelijke en maatschappelijke diensten, waaronder agritoeerisme en kleinschalige recreatie.

D66 Houten wil ruimte voor alle vormen van sportbeoefening en recreatie die beantwoordt aan de eisen die aan een middelgrote stad gesteld mogen worden.

- Wij zijn van mening dat goede sport en sportverenigingen een essentiële bijdrage leveren aan de sociale cohesie in de samenleving en opvang van jong en oud.
- Sport is goed voor de gezondheid en de persoonlijkheidsontwikkeling.
- Het recreatiegebied Rondo moet ruimtelijk blijven.
- In Meerpaal-Zuid alleen sport- en andere voorzieningen die met elkaar verenigbaar zijn.
- Wij zijn voor een fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal.
- Een atletiekbaan hoort erbij, maar een skibaan niet.

D66 Houten wil dat iedereen zich veilig voelt in Houten. Daarvoor is de inzet nodig van inwoners, politie, brandweer, woningcorporaties en anderen.

- Iedereen heeft een verantwoordelijkheid in het bijdragen aan een veilige leefomgeving.
- De gemeente neemt maatregelen tegen verkeersonveilige en sociaal onveilige situaties.
- Ook pakt zij criminaliteit, vandalisme, overlast en verloedering aan door een regierol.
- De ondernemer van het tankstation aan de Poort moet opties krijgen om op termijn zijn nering te kunnen verplaatsen.
- Geen cameratoezicht in de centrumzones.

Openbare orde en veiligheid

De algemene regierol van gemeenten wordt in 2010 verankerd in wetgeving (Wet Integraal Veiligheidsplan). Dit houdt in dat politie en gemeente burgers actiever zullen gaan betrekken om de slagvaardigheid op het gebied van de veiligheid te vergroten. Daarbij is D66 Houten voorstander van meer (zichtbare) invloed van bestuur op politie en haar prioriteiten. Het kabinet bezuinigt de komende jaren fors op de politie. Dit gaat zonder twijfel ten koste van het aantal agenten op straat. Alhoewel dit grotendeels een bovengemeentelijke problematiek is, vindt D66 Houten dat de stad Houten recht heeft op een volwaardig politiebureau in het centrum, 14 uur per dag. De kosten van voltijds openstelling van het politiebureau leggen een te zware last op de financiële middelen van de gemeente, die in deze krappe tijden niet past bij onze prioriteiten. Openstelling van 8 uur 's ochtends tot 10 uur 's avonds, ook in het weekeinde, lijkt ons voldoende.

Wij willen meer (en meer positieve) communicatie over werkelijke veiligheidsproblemen om hypes in subjectieve beleving te voorkomen. Voor de burger dient het duidelijk te zijn dat men een beroep kan doen op de wijkagent, wie het is en waar deze te vinden is. Collectieve beveiliging van bedrijfsterreinen moet actief bevorderd worden.

D66 Houten acht het van belang dat bij zowel de herinrichting van bestaande wijken als ook bij nieuwe woongebieden vooraf een veiligheidstoets plaatsvindt. Bij de inrichting van de openbare ruimte moet rekening worden gehouden met voldoende zicht, verkeersveiligheid, veilige speelplekken en oversteekplaatsen, gezamenlijke sociale ontmoetingsplaatsen, etc. Er kan wat D66 Houten betreft worden geëist dat zowel de woningen als de woonomgeving moet voldoen aan het keurmerk 'veilig wonen'. In sociaal opzicht vraagt veilig wonen ook om inrichting van wijken en buurten die de sociale samenhang bevorderen en daarmee de veiligheid. Om veilig wonen in sociaal opzicht te bevorderen kan het zinvol zijn vormen van buurtbemiddeling te organiseren. Daarom pleit D66 Houten voor het snel en volledig op orde brengen van de interne infrastructuur in overeenstemming met de oorspronkelijke uitgangspunten van duurzaam veilig, te weten:

- Duidelijkheid van inrichting en functie van alle wegen in en rond Houten. Zo zal eenrichtingverkeer rondom Het Plein een belangrijke bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid.
- Verdere uitbreiding van de scheiding van langzaam en snel verkeer.
- Geen belemmeringen op doorgaande fietspaden.
- Een duidelijk en logisch verloop van fietsroutes: de fietsroute moet altijd de kortste weg zijn.
- Aanleggen van dynamische verlichting bij uitgaanscentra.

Regelgeving die door de Raad wordt vastgesteld dient ook te worden gehandhaafd. D66 Houten vindt dat de naleving en de handhaving van de regels voortdurend vraagtekens opwerpen. De dagelijkse waarnemingen van het 'door rood rijden' en de hoge snelheid die men in woonwijken, dus 30 km-zones, rijdt, vergen een grotere inspanning van handhavers. Wij zijn geen voorstander van verkeersdrempels in woonwijken, mede vanwege de geluidsoverlast en trillingen die deze veroorzaken. Er zijn aantrekkelijker oplossingen, zoals straatinrichting en verkeersobstakels.

Voorlichting aan ouders en hulpverleners, over seksualiteit, gezonde voeding en bewegen, gokverslaving, maar ook over de gevolgen van alcohol en drugs voor de gezondheid, vindt D66 Houten belangrijk. Wij vragen hier aandacht voor in het onderwijs en bij instellingen die op regionale schaal op deze onderwerpen actief zijn. Een coffeeshop sluiten we niet op voorhand uit. D66 Houten verzet zich tegen de neoconservatieve (afkeer van individuele zelfredzaamheid) houding, die praktische oplossingen rond drugs in de weg staat. Een open klimaat is essentieel, juist voor voorlichting. De coffeeshops waarin softdrugs mogen worden verkocht hebben hun waarde bewezen. Een gereguleerde coffeeshop kan een manier zijn om meer grip te krijgen op gebruik. De handel verdwijnt voor een deel van de straat. D66 wil een kleinschalige coffeeshop toestaan mits er draagvlak is onder de Houtense bevolking. Maar niet nabij scholen, en onder de voorwaarde dat het niet wordt ingeruild voor het dealen op het schoolplein. En met strikte handhaving van het

verkoopverbod onder de 18. Met nadruk willen wij hierbij ook aangeven dat een goed beleid om jongeren te helpen bij het zinvol besteden van hun vrije tijd ook een bijdrage kan zijn aan het verminderen van problemen als gevolg van gebruik van drank en drugs.

Het uitgaansleven vraagt specifiek aandacht in het veiligheidsbeleid van de gemeente. Het gebruik van alcohol is vaak de oorzaak van problemen. In het wijzigingsvoorstel Drank- en Horecawet (DHW) is opgenomen dat het toezicht op de naleving vanaf 2011 overgaat van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) naar de gemeente. D66 Houten wil daarom met de plaatselijke horeca verschillende afspraken maken bijvoorbeeld op het terrein van: openingstijden, geen 'happy hours', toezicht en handhaving op zowel sociaal als fysiek terrein. Door wetswijziging van de Drank- en Horecawet krijgt de gemeente de mogelijkheid om toezicht te houden op de naleving van de wet. Wij zijn niet voor een verbod op de verkoop van alcohol in supermarkten en wij willen de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol niet van 16 jaar naar 18 jaar verhogen. D66 Houten wil de huidige handhaving door het Rijk voortzetten zodra de gemeente deze taak overneemt.

De aanstaande vaststelling van het Basisnet Spoor baart D66 Houten zorgen, vooral de veiligheid op het spoor. Zowel de hoeveelheid treinen, als de geluidsoverlast, als de veiligheidsrisico's zullen toenemen als de route door Houten onderdeel wordt van Basisnet. De gebrekkige informatievoorziening aan gemeenten over de inhoud van containers vraagt aandacht. Het is niet van deze tijd om de belangen van vervoerders boven het belang van de openbare orde en veiligheid te stellen. D66 Houten doet hier geen enkele concessie met betrekking tot overlast en veiligheid.

D66 Houten is niet voor het plaatsen van camera's om toezicht te houden. Het is een ernstige inbreuk op de privacy; het beperkt de vrijheid van mensen. D66 Houten vindt dat de problemen in het centrum niet van dien aard zijn dat dit cameragebruik rechtvaardigt. Afgezien nog van de financiële (maatschappelijke) lasten, zoals kosten voor materiaal, onderhoud en personeel. Wij willen dat de politie intensiever surveilleert zodat Het Plein, Het Rond en het gebied rondom het NS-station veiliger worden. Ook doen wij een beroep op de eigen kracht van mede-bewoners om bij te dragen aan een veilige leefomgeving door alert te zijn op onraad.

D66 Houten vindt dat het voor jong en oud in Houten zoveel beter kan.

- Wij zijn van mening dat jong en oud ontmoetingsmogelijkheden nodig hebben.
- Jongeren zien wij niet als 'overlast', terwijl ouderen een steeds belangrijker maatschappelijk en economisch kapitaal vormen, dat in het belang van de hele gemeenschap gekoesterd moet worden.
- D66 Houten vindt dat beide groepen bij het beleid moeten worden betrokken op een manier die hen aanspreekt.
- Wij verhogen de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol niet naar 18 jaar.

Vrije tijd en uitgaan

De voorzieningen voor jongeren moeten worden uitgebreid, er moeten meer ontmoeting- en uitgaansmogelijkheden komen. Ook op het gebied van sportaccommodaties, waar jongeren een deel van hun vrije tijd doorbrengen en werken aan hun lichamelijke en geestelijke conditie, zijn er wensen in Houten die door de gemeente onvoldoende worden vervuld.

Vernieuwing? Ja. D66 Houten verwelkomt de koerswijziging van Enter ten aanzien van Chipolata. Het is bij uitstek een rol van Enter om jongeren te stimuleren hun eigen talenten (verder) te ontwikkelen. Feit is dat Enter voor een veel bredere taak in het leven is geroepen dan de exploitatie van een danscentrum. Daarnaast pleiten we nadrukkelijk voor de uitbouw van de horeca waardoor ook daar nieuwe informele ontmoetingsplaatsen kunnen ontstaan. Wij willen de mogelijkheden voor een jongerencafé (kroeg) onderzocht zien en hopen dat de langverwachte discotheek er op korte termijn gaat komen. D66 Houten vindt dat er een gevarieerder aanbod aan horeca voor alle doelgroepen moet komen waarbij vooral meer onderlinge concurrentie moeten worden gecreëerd. Dit komt ten goede aan de kwaliteit en de diversiteit van het aanbod. D66 Houten omarmt het standpunt dat de horeca zelf haar sluitingstijden kan bepalen. Maar D66 Houten wil dat de gemeente, in nauw overleg met uitbaters en belanghebbenden, plannen ontwikkelt om de sluitingstijden horeca op het Rond af te stemmen op de opening- en sluitingstijden van bioscoop en theatervoorstellingen.

Onze speerpunten GRV 2010

En nu? Ja, D66 Houten

D66 Houten gaat zich vanaf 2010 weer inzetten voor Houten en haar inwoners. Er zullen minder middelen zijn; terwijl de uitdagingen groter worden. Wij willen op verstandige wijze een evenwichtige, solidaire en duurzame sociaal-economische ontwikkeling in Houten bewerkstelligen als antwoord op de ingrijpende en langjarige bezuinigingen die vanaf 2011 op ons afkomen. Daartoe zijn onderstaande speerpunten geformuleerd. Hiermee geven we u een indruk vanuit welke visie D66 Houten de problemen van onze gemeente wil aanpakken. Verander mee, stem D66!

Open bestuurscultuur

- Burgers stimuleren om gebruik te maken van het spreekrecht bij Rondetafelgesprekken.
- Actieve ondersteuning van burgers ter verbetering van hun wijk en kleine kern.
- Burgers moeten vooraf betrokken worden bij ruimtelijke veranderingen in hun wijk en meepraten over kwaliteit en inpassing.
- Nota's en beleidsstukken moeten voor burgers leesbaar en begrijpelijk zijn. Daarom moet zoveel mogelijk gewoon Nederlands worden gehanteerd en jargon worden vermeden.

Financiën

- De huidige economische situatie vergt ombuigingen in het beleid. Kosten kunnen niet zonder meer bij de burger worden gelegd of vooruitgeschoven worden naar de toekomst.
- Hondenbelasting is voor het hondenbeleid.
- Zelf doen op eigen kracht staat bij het ambtelijk apparaat voorop.
- Geen bezuinigen op de dienstverlening maar wel op het gemeentelijke apparaat.

Dienstbare overheid

- Meer overleg met bewoners om onterechte gevoelens van onrecht of onveiligheid weg te nemen.
- Burgers kunnen al in de eerste fase van gemeentelijke plannen meedenken.
- Versterking van betrokkenheid bewoners in de kleine kernen door instelling van dorpsraden.

Werk, participatie en integratie

- Extra inspanningen voor nieuwe en beginnende bedrijven.
- Het re-integratieproject 'Vakwerk Houten' wordt voortgezet.
- Het Werkplein voor de Lekstroomregio is binnenkort operationeel.
- Een goede inburgering van migranten is voorwaarde voor integratie.

Onderwijs en educatie

- Wij kiezen voor een verdere uitrol van het concept 'brede school' in de wijken.
- Aanbieden van meer variatie in onderwijsvormen van het VWO en VMBO.
- Kinderen met een beperking en een indicatie voor het speciaal onderwijs krijgen betere kansen op de reguliere basisscholen in onze gemeente.
- Zwemles moet verplicht worden voor alle scholieren.
- Een toegekend rugzakje moet voor 100% ten goede komen aan het kind met een beperking.

Gezondheid en welzijn

- D66 Houten steunt de keuze voor de speerpunten van de Kadernota Gezondheidsbeleid. Psychosociale problemen, gewichtsproblemen en overmatig drankgebruik zijn gezondheidsthema's die ook in Houten relevant zijn voor jong en oud.
- Investeren in een zorg- en ICT- infrastructuur maakt het mogelijk dat inwoners zo lang mogelijk thuis en in hun eigen woonomgeving zorg kunnen ontvangen.
- Terugdringen van overgewicht bij kinderen is voor ons een belangrijk thema.

Bouwen, wonen en groen

- Wij willen geen nieuwe groeitaak, maar wel kwalitatief goede benutting van de laatste beschikbare kavels en veranderlocaties.
- Wij zijn er voor dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen, omringd met alle benodigde zorg en aandacht.
- De wijken Noord-Oost en Noord-West krijgen multifunctionele sociaal-culturele centra vergelijkbaar met Schoneveld en de Vuurtoren.
- Voor de leefbaarheid in de wijken en speelmogelijkheid voor de kinderen is het nodig dat er veel groen blijft in en tussen wijken.
- Extra aandacht voor wonen, werken en recreëren in de kleine kernen; meer ruimte voor lokale inspraak, onder meer via de dorpsraden.
- Het is volmaakt overbodig het Plein opnieuw op de schop te nemen.
- Op plekken waar dat kwalitatief past mag er van ons hoger gebouwd worden dan de gebruikelijke 3 woonlagen. Afwisseling is belangrijk: geen monotone woonblokken.

Economie

- Geen nieuwe bedrijfsterreinen; wel investeren in revitaliseren van bedrijventerreinen Noord.
- Meer nadruk op het aantrekken van bedrijven met arbeidsintensief werk (handwerk) betekent een verbetering van de Houtense arbeidsmarkt.
- Zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) horen bij de Houtense economie; zij verdienen meer faciliteiten en aandacht.
- Recreatie in het buitengebied is een kans voor boeren en natuurbeheerders.

Verkeer en vervoer

- D66 Houten strijdt voor minimaal één extra ontsluiting op het hoofdwegennet.
- Het basisnet Spoor mag niet leiden tot onveiligheid en extra geluidsoverlast.
- Een maximum snelheid van 70 km/uur overal op de Rondweg.
- Geen busstation aan De Slinger.

Kunst en cultuur

- Ruimhartig beleid voor kunst en cultuur als basis voor persoonlijke ontplooiing en sociale cohesie
- Wij zijn voor de vestiging van een bibliotheek van de toekomst.
- Financiële zekerheid voor continuering van het aanbod van Theater aan de Slinger.

Duurzaamheid, natuur en milieu

- Nastreven van lokale energieproductie waarbij woningen, gebouwen, boerderijen en bedrijven zowel energieproducent als energieleverancier zijn.
- Experimenten met kleine windturbines (dakmodel) voor particulieren.
- D66 Houten steunt het provinciale streven om te komen tot energieneutrale woningen en gebouwen.
- Handhaving van de 11% norm voor duurzame energie op Houtens grondgebied.
- Aandacht voor geluid- en luchtproblemen langs De Rondweg en verbindingsweg naar de snelweg.

Jeugd en gezin

- Stelselmatig volgen van kinderen in alle leeftijdsfasen om risico's snel te identificeren en relevant beleid te kunnen inzetten.
- Jongeren die op een goede manier werken aan hun toekomst krijgen onze steun. Voor zover jongeren overlast veroorzaken moet handhavend worden opgetreden en moeten hen mogelijkheden worden aangeboden om vrije tijd op een zinnigere manier door te brengen.

- Wij bezuinigen niet op de hulpverlening bij gezinsproblemen.
- D66 Houten blijft streven naar de langverwachte discotheek.

Sport en recreatie

- Ruimhartig beleid voor alle vormen van individuele en groepssporten als basis voor een gezonde persoonlijke ontwikkeling en voor sociale cohesie.
- D66 Houten is blij met de plannen voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie en vindt dat Houten het haar toebedeelde project optimaal moet uitvoeren.
- Het recreatiegebied Rondo (langs de A27) moet ruimtelijk blijven.

Openbare orde en veiligheid

- Verruiming van de openingstijden van het politiebureau.
- Geen cameratoezicht in Houten.
- Een coffeeshop sluiten we niet op voorhand uit, maar wel met draagvlak in Houten.

Vrije tijd en uitgaan

- De leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol wordt niet naar 18 jaar verhoogd.
- Ruimte maken voor meer voorzieningen waar jong en oud ongeorganiseerd kunnen samenkomen, zoals kroegen, terrassen en niet storende openbare hangplekken.

**Alexander Pechtold:
Anders Ja D66**

Ik ben blij dat u dit verkiezingsprogramma heeft gelezen. Dat u de tijd en moeite nam u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66 Houten. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik om ook onze landelijke prioriteiten met u te delen. Toe te lichten waarop wij in de komende periode onze energie gaan richten.

NAWOORD

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, terwijl de wereld veranderde. Een land dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering. Om een nieuw perspectief, een stip aan de horizon. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen.

Wij durven te kiezen, en inderdaad, daarmee zetten wij ons af tegen het grijze gemiddelde en de huidige politiek van stilstand. Wij hebben een alternatief, een eigen ambitieuze vernieuwingsagenda. Een agenda om Nederland een voortrekker en baanbreker in de 21ste eeuw te maken. Een agenda waarmee wij volmondig 'Ja' zeggen tegen de uitdagingen en kansen van morgen.

We moeten zorgen dat werknemers flexibel en weerbaar worden. Dat ook starters een huis kunnen kopen. Echt werk maken van kennis en innovatie. En van de doorbraak naar een duurzame economie. Met een overheid die zijn beperkingen kent, maar doet wat zij belooft. In een samenleving gericht op ruimte voor individuele ontplooiing. Die mensen niet verdeelt maar helpt emanciperen.

Net als D66 verschillen tussen mensen positief waardeert, omdat ze veerkracht en creativiteit brengen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Daar moet de verandering beginnen. Dicht bij huis. In uw gemeente, uw kleine kern, uw wijk, uw straat. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat de meeste van uw ergernissen en ongemakken daar worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven.

Vernieuwing start aan de basis – het belang van lokale verkiezingen

De vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur.

Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat. U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in uw gemeente. Ik wilde deze kans gebruiken om die lokale plannen in een bredere context te plaatsen. Ook dit programma vormt een belangrijke bouwsteen in onze vernieuwingsagenda. Ik vraag u de plaatselijke D66 kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart 2010 D66 te stemmen.

Alexander Pechtold

Fractievoorzitter D66 in de Tweede Kamer

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De Top van D66 Houten (afwezig: Paul Cohen), van links naar rechts: Eldert van Luling | Cees Stal | Hans van Zijst | Peter Hoogenveen | Ine Noteborn- Hendriks | Eric van Vliet | Peter de Laat

Wij gaan ervoor. Ja, D66 Houten.